DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 124. SZÁM. Debrecen, 1939 június 2 péntek ÁRA: 12 FILLÉR.

Sokgyermekes családok hajlék nélkül

A debreceni társadalmi segítőbizottság tegnapi ülésén szomorú megállapítást hallottunk. Arról volt szó, hogy *czidőszerint huszonöt sokgyermekes család van Debrecenben hajlék nélkül* és még azokat a lakásokat is felmondták, melyek eddig kilenc szegény sokgyermekes család elhelyezésére szolgált.

Szegény, nyomorúságos helyzetben levő családokról beszéltek a bizottság ülésén, de *czeken kívül hány és hány sokgyermekes család van, hol a családfő megtudná fizetni a szerényebb lakbért, de mégsem jut, vagy csak nagy nehézségek után hajlékhoz.*

Számtalan panasz fut be szerkesztőségünkhöz az ilyen természetű lakásmizériákról. Elmondják a panaszkodók, hogyha több gyermek van a családban, akkor Debrecenben szinte lehetetlenség lakáshoz jutni. Szinte félnek a gyermektől, egyszerűen nem adnak ki lakást olyan családoknak, melyeknél több a gyermek. Tisztelet a kivételeknek, tényleg úgy áll a dolog, hogy a háztulajdonosok nem szívesen vállalják a legtöbb helyen szűk udvarú debreceni házakban a sok gyermeket. Nem esünk abba a hibába, hogy ezért dörgedelmes szavakkal rugtassunk a háztulajdonosokra. Sok minden körülményt kell figyelembe venni, ha erről a problémáról beszélünk és hiába, emberi jog, ha valaki a maga háza táján a maga akaratát viszi keresztül. Vannak olyanok, kik nem látják szívesen a gyermekek hancurozását és az ilyen helyeken »nem kiadó a lakás a sokgyermekes családoknak«. A sajátos debreceni viszonyokban leli magyarázatát a dolog; a legtöbbnyire szűk udvarokban és a kisebb házakban. Bérházaknál valóban mindegy, hogy hány gyermeke van a lakónak, nem is igen törődnek vele. Ám Debrecenben kevés a bérház, pláne kisebb, egy-kétszobás lakásokkal, innen keletkezik a tagadhatatlanul visszás állapot, hogy nehezen, vagy éppen nem talál lakást a sokgyermekes család.

A kérdés másik oldala azonban még nagyobb fontosságú általános nemzeti és szociális szempontokból. Mert akárhogy is áll a dolog, *az mégis lehetetlen állapot, hogy a családvédelem csak szép jelszavakban jusson kifejezésre és a hajléktalanság fenyegető réme mint Damokles kardja lebegjen a sokgyermekes családok feje fölött.*

A magánjogba nem lehet annyira belenyulni, hogy kényszerítő rendelkezések útján segítsenek. Az ilyesmi nem is vezetne célra, mert csak sokféle vexatúrával járna. *Hanem igenis a probléma megoldását a közületek útján lehet és kell elérni. Számtalanszor hangoztattuk, hogy a város, az állam, az OTI építtessen családi házakat, melyeket kizárólag sokgyermekes családoknak juttatnának mégpedig méltányos bér mellett.*

A társadalmi segítőbizottságban, hol a probléma felmerült, ugyanez a kívánság merült fel, habár csak abban a vonatkozásban, hogy a társadalmi segítségre szoruló sokgyermekes családok számára épüljenek kertes házak. Mi azonban szeretnénk tovább menni. *Nemcsak a közsegítés keretében kell a kérdést megoldani, hanem igenis azok számára is kell kislakásos, lehetőleg kertes házakat építeni, akik meg is tudják fizetni a bért. Elvégre a kérdés megoldása ebben a vonatkozásban még könnyebb, merthisz a befektetett összeg annuitását fedezi a befolyó lakbér.*

A fennen hangoztatott szociálpolitika követelménye, hogy elsősorban a sokgyermekes családokról történjék gondoskodás abban a vonatkozásban is, hogy megfelelő hajlékhoz hozzájussanak. *Valóban nem elég a családvédelmet hangoztatni, hanem annak tettekben is meg kell nyilvánulni.* A közületeknek ezirányban sürgős kötelezettségei vannak. *Tessék jó és olcsó lakásokhoz juttatni a sokgyermekes családokat*, hogy azok gyermekeiket egészséges körülmények között nevelhessék fel. Ne felejtsük el, hogy *a magyar gyermek a magyar jövő!*

—=—

Átdolgozott földbirtokpolitikai javaslat kerül az új Ház elé

A Mép első értekezletén Teleki miniszterelnök felveti a bizalmi kérdést

Budapest, június 1. A minisztertanács tegnap foglalkozott az új képviselőház munkarendjével. E hó 12-én a Ház formális ülést tart, majd 14-én a kupolacsarnokban megtörténik az országgyűlés ünnepélyes megnyitása a kormányzó beszédével.

A két Ház megalakulása és a formalitások elvégzése után azonnal letárgyalja a Ház a felvidéki képviselők meghívásáról szóló törvényjavaslatot, majd az indemnitás négy napon át tartó tárgyalására kerül a sor. A kormány féléves pénzügyi felhatalmazást kér az országgyűléstől.

Ezután kerül sor a Kárpátalja autonómiájáról szóló törvényjavaslat letárgyalására, majd a szociális alapról szóló nagyfontosságú törvényjavaslatot kívánja a kormány a Ház elé terjeszteni. Ennek a négy törvényjavaslatnak letárgyalása alatt óhajtja a kormány elkészíteni *az új földbirtokpolitikai javaslatot, amely az előző képviselőházhoz benyujtott javaslattól nagyrészben eltér.* A kormány az egyes vidékek földszükségletének megfelelően kívánja a problémát megoldani.

A földreform után kívánja megvalósítani a Teleki-kormány a házszabályrevíziót. A kormánynak eltökélt szándéka, hogy a házszabályok megszigorításával gyorsított ütemet biztosít a törvényjavaslatok tárgyalásának.

A kormány a Ház munkarendjét a MÉP jövő hétfői első pártértekezletén fogja ismertetni. A Magyar Élet Pártjának értekezlete elé nagy érdeklődéssel tekintenek politikai körökben, mert ezen *gróf Teleki Pál miniszterelnök fel fogja vetni a bizalmi kérdést, mégegyszer ki fogja fejteni kormánya programját, pártja minden tagjának lelkiismereti kötelességévé fogja tenni, hogy vagy szolgálja ezt a programot, vagy vonja le a következményeket és lépjen ki a Magyar Élet Pártjából.*

Csáky külügyminiszter magyarul és németül szólt Sopron lakóihoz

Sopron, június 1. (MTI.) Sopron lakossága igen meleg szeretettel vette körül **Csáky** István gróf külügyminisztert kétnapos soproni tartózkodása alatt. A mandátumátadás rendkívül lelkes ünnepsége után szerdán este nagy fáklyás felvonulást rendeztek a külügyminiszter tiszteletére. Este 9 órakor a színház előtt folytatódott az ünnepségek sorozata. A színház előtti téren több, mint tízezren gyülekeztek össze, hogy köszöntsék képviselőjüket. Amikor Csáky István gróf külügyminiszter a színház erkélyén megjelent, a tér csak úgy visszhangzott a percekig tartó dübörgő éljenzéstől.

Csáky István gróf külügyminiszter az üdvözlésre a következő beszéddel válaszolt:

Kedves Honfitársaim! Sopron város volt az, mely egy érdemtelenül összetört magyar nemzet élén először szólalt fel, először kiáltott igazságért és először vívta azt ki saját erejéből. Akkoriban még nagyon csekély számú barátra támaszkodhattunk. Sopron úgyszólván kizárólag a magyar multra támaszkodott, amikor életenergiát és elhatározást merített ahhoz, hogy megossza azt a rendkivül száraz kenyeret, melyet a háború utáni Magyarországnak a sors juttatott. Nem csábította ezt a várost egy ígéret sem el, pedig ígéretekben nem volt hiány, nem csábította el ezt a várost az a lehetőség sem, hogy nagy bőségben fog élni, mint visszamaradt néptársai, hanem megérezte, hogy a föld és az együtt átélt évszázadok szava vissza fogja hajtani oda, ahol lakói születtek s amely földtől elválasztani soha nem lehet. (Lelkes éljenzés és taps.)

Azt akarom, hogy ez a magyar föld lakóit összefogó mozgalom, amely Sopron városából talán most elindult, belevigye az összes magyarokba, a magyar föld lakóinak szívébe, eszébe azt, hogy érdemes e földön élni és érdemes, hogyha kell, érte meghalni.

Tomboló taps és éljenzés fogadta Csáky István gróf külügyminiszter szavait, aki ezután németre fordította a szót s a következő beszédet intézte Sopron németajkú polgáraihoz:

Kedves németnyelvű, de magyar szívű Barátaim! Teljes szívből üdvözöllek benneteket. Higyjétek el, nekem erős az elhatározásom, hogy mindent, amit tehetek, el fogok követni, hogy itt, egykori nagy királyunk, Szent Istv[illegible] birodalmában olyanná tegyem otthonotokat, hogy mindnyájan megelégedetten éljetek és bizalommal szoríthassátok meg magyar testvéreitek kezét. Megelégedéssel nyujthatjátok kezeteket a határon túl élő fajtestvéreiteknek is, hogy a baráti biza-

Női ballonkabát
25·60
Grosznál
Piac u. 51.

lom és közös munka az ezeréves német birodalom és az ezeréves Magyarország között továbbra is fennálljon. Idejöttem, hogy ezt az útat könnyűvé, vagy legalább könnyebbé tegyem s arra kérlek Benneteket, hogy dolgozzatok velünk együtt s a ti faji sajátságaitokat, amelyek a mi számunkra épp oly drágák, mint amilyenek a magunkéi, becsüljétek meg és becsüljétek meg a mieinket is, mert a két nép tulajdonságai ezen a területen olyan rokonok, mint sehol másutt a földön.

A külügyminiszter e szavait is lelkes éljenzés és Hoch kiáltások fogadták.

A külügyminiszter a csütörtök délelőttöt is Sopronban töltötte, majd visszatért a fővárosba.

Tiz kereszténypárti képviselő

A keresztény párt a választási statisztikában csak három taggal szerepelt. Ezzel szemben az újonnan megalakuló keresztény párt nak *tiz képviselőtagja lesz* és a Magyar Élet Pártjának 180 mandátumából hét elesik: azoknak a mandátuma, akiket paktum alapján a MÉP-listán indítottak.

A keresztény párt képviselőtagjai a következők lesznek: gróf Zichy János, gróf Esterházy Móric, Reibel Mihály, Huszár Mihály, Korompay Károly, Makray Lajos, Mátéffy Viktor, Thassy Kristóf, Wälder Gyula és Balás Károly. Érdekes, hogy a Magyar Élet Pártjának programjával induló két egyetemi tanár is keresztény párthoz csatlakozik.

Nyilasképviselő lesz a Ház korelnöke

Budapest, június 1. A választások lezajlása után az volt a helyzet, hogy a Ház első ülését Putnoky Mórie, a képviselőház háznagya fogja betölteni a korelnöki tisztet, aki nemcsak a legrégebbi képviselő tagja a parlamentnek — még a Sándor uccai képviselőházban kezdte képviselői pályafutását és azóta szakadatlanul tagja a parlamentnek, — hanem 73 éves korával a legidősebb tagja is az újonnan megválasztott képviselőháznak.

Szerdán délután azonban megállapították, hogy a jásznagykunszolnokmegyei vármegyei lajstromon a Magyar Nemzeti Szocialista Földmives és Munkás Párt (Meskó-párt) listája két mandátumhoz jutott és ezen a lajstromon képviselővé választották Magyary Kossa István tiszaroffi földbirtokost is. Magyary Kossa István 83 éves és nagy politikai múlt van már mögötte. Miután ő a legidősebb tagja az újonnan megválasztott képviselőháznak, a legelső ülésen ő fogja betölteni a korelnöki tisztséget.

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

A szavazatok és mandátumok aránya pártok szerint

A »Magyar Nemzet« közli az alábbi érdekes statisztikát:

	Kapta a szavazatok százalékát	Ezzel megszerezte a mandátumok százalékát
MÉP	50	71.4
Kisgazdapárt	12.3	5.5
Nyilasok	25.2	15.5
Szociáldemokraták	4.6	2.0
Liberálisok	2.8	2.0
Kereszténypárt	1.4	1.2
Egyéb	3.7	2.4

A pótválasztásra kerülő 8 mandátum e kimutatásban természetszerűen nem szerepel.

Hibák a titkos választás keresztülvitele körül

Készül az első petició.

Budapest, június 1. Az ellenzéki pártokat most a választások után élénken foglalkoztatja az a kérdés, hogy súlyos bajok és hibák történtek a titkos választás keresztülvitele körül. Sok baj volt a választásoknál a legegyszerűbb dolgok körül is, egyes vidéki helyeken így például sok érthetetlen és megmagyarázhatatlan esemény játszódott le a szavazócédulák szétosztása és felhasználása körül is. Előfordult, hogy még rövid idővel a választás lezárása előtt is **szakadatlanul nyomták egyik-másik vidéki városban, többek között Makón és Kaposvárott a szavazólapokat,** máshol pedig délután már **egy szomszédos községtől kértek kölcsön szavazólapot,** de hogy mi szükség volt ezekre, azt senki sem tudja. A törvény értelmében ugyanis választás előtt **minden egyes szavazókörzet annyi számú szavazólapot kapott a belügyminiszteriumtól, ahány szavazó fel van véve a névjegyzékbe,** sőt meg felelő tartalékról is gondoskodtak.

Sok baj lesz még az érvénytelenített szavazatokakl is. A szavazatszedő küldöttség elnökei egyes vidéki helyeken tulságosan nagy hatalmat éreztek a kezükben és ezzel a hatalommal nem tudtak a törvénynek megfelelő módon élni. Igy történhetett meg az, hogy a somogymegyei **Nagyberény** községben, amely a tabi választókerülethez tartozik, **a leadott 616 szavazatból a szavazatszedő küldöttség elnöke 232 szavazatot érvénytelennek minősített.** Ez pedig azért történt, mert a szavazók nem **egyenes,** hanem **dőlt** keresztet rajzoltak be a kockákba, bár a törvény sem írja elő, hogy a keresztnek milyen szög alatt kell a szavazólapon feküdnie.

A jászberényi választás ellen Jenes András, a Független Kisgazdapárt jelöltje a közigazgatási bírósághoz fordul panaszal.

A választáskor — a petició szerint — olyan furcsaságok történtek, hogy Boldogházán például Juhász István választási elnök **131 esetben a szavazóval együtt bement a fülkébe,** ott arra kényszerítette őket, hogy a kormánypárt kockájába tegyék a kersztet, az ellenszegülőket megfenyegette, sőt több alkalommal a választók helyett maga rajzolta be a keresztet.

Jenesék a peticiót hétfőn nyujtják be a közigazgatási bírósághoz.

Pál jugoszláv kormányzóherceg Berlinben

Berlin, június 1. Hitler vezér és kancellár *Göring* tábornagy és felesége, valamint *Ribbentrop* birodalmi külügyminiszter kíséretében csütörtökön délután 3 óra 30 perckor Berlinbe érkezett, hogy fogadja a Berlinbe érkező Pál jugoszláv kormányzóherceget és Olga hercegnőt. A fogadáson megjelent több birodalmi miniszter és birodalmi vezető, valamint az állam, párt és véderő sok vezető személyisége.

A pályaudvari csarnokban az előkelőségek elléptek a kivonult díszszázad arcéle előtt, majd *Hitler kancellár a Bellegue-kastélyba kísérte vendégeit.* A kastély felé vezető úton a véderő alakulatai álltak sorfalat. Megérkezés után Hitler kancellár elbúcsúzott vendégeitől.

Berlin, június 1. (MTI.) Pál jugoszláv kormányzóherceg délután öt óra felé kíséretével az új birodalmi kancelláriához hajtatott, ahol hivatalos látogatást tett Hitler kancellárnál. A látogatás félóráig tartott, ezután visszament a Bellegue-kastélyba. Hitler kancellár 6 óra tájban viszonozta a látogatást a Bellegue-kastélyban.

Berlin, június 1. (Német TI.) Az egész sajtó a jugoszláv hivatalos látogatás jegyében áll. A *Berliner Lokalanzeiger* így ír:

A jugoszláv kormányzóherceg látogatása olyan időre esik, amely telve van a nyugati hatalmaknak az Angliától kezdeményezett bekerítő kísérletek létesítése végett folytatott szorgos tárgyalgatásaival. Maga a látogatás világosan bizonyítja, hogy Jugoszlávia tudatosan távol tartja magát a politikai cselszövények e zürzavaros játszmáitól. A jugoszláv államférfiak más hatalmakkal ellentétben a legutóbbi években, amidőn Európa arculata kezdett újjáalakulni, a céltudatosság politikáját folytatták, melyet kizárólag saját országuk érdekei határoztak meg. Jugoszlávia ezzel elérte, hogy állását mint Balkán hatalom minden irányban megszilárdította és konszolidálta.

Megkezdődtek Romániában a választások

Bukarest, június 1. Csütörtök reggel kezdődtek Romániában a testületi kamarai választások; pénteken lesznek a szenátori választások. A választói névjegyzékbe kétmillió román állampolgárt vettek fel, ami a lakosság tíz százalékának felel meg. Választó csak 30 éven felüli, irni-olvasni tudó és munkakönyvvel rendelkező állampolgár lehet.

A VILÁG legolcsóbb fürdője a nagyerdei strand. Használja ki!

Valódi angol
női ballonkabátok
Grosznál
Piac u. 51.

Német geológusok és botanikusok Debrecenben és a Hortobágyon

A müncheni botanikusok 18 főnyi csoportja és német geológusoknak Bulgáriából jövő 27 tagú csoportja érkezett szerdán Debrecenbe. Megtekintették Debrecen nevezetességeit és csütörtökön a Hortobágyra rándultak ki. **Grassll Herbert** idegenforgalmi hivatali igazgató vezetésével menézték a gulyát, ménest elragadtatással szemlélték a puszta szépségeit. A hortobágyi csárdában elfogyasztott kitünő ételek és italok után sokáig szórakoztak cigányzene mellett. A német geológusok és botanikusok Debrecenből utaznak tovább.

*

Csütörtök este Nyíregyháza felől *26 tagból álló német csoport érkezett Debrecenbe.* Egy berlini német magántanár vezeti őket Magyarországon tanulmánykörúton. A csoport tagjai földrajzszakos egyetemi hallgatók és hallgatónők. A német vendégeket dr *Mendöl Tibor* tanársegéd kalauzolta Debrecenben. A csoport tagjai a Pannoniában szálltak meg. Este az Arany Bika üvegtermében vacsoráztak és hallgatták a magyar nótákat. Ma, pénteken kimennek a Hortobágyra is, majd tovább utaznak Budapestre.

Cseh fascisták tüntetése Prágában

Prága, június 1. Csütörtökön este a cseh fasiszták nagyobb tüntetést rendeztek a Vencel-téren. A cseh hatóságok már délután elzárták a Prágába vezető útakat és megakadályozták a fasiszta osztagok nagyobb beözönlését Este nyolc óra felé a prágai óvárosban a zsidó üzletek és kávéházak előtt nagyobb zsidóellenes tüntetésekre került sor. A rendőrség azonnal közbelépett és sok fasisztát letartóztatott. A tüntetés a késő esti órákban még tartott.

Vigszinház

Ma először!

Csak 16 éven felülieknek

a rendkivül izgalmas és kényes témájú francia film:

Ingovány

(A szerelem tolvaja.)

Előadások: 5, 7, 9 órakor.

Frontharcos Dísztáborozás június 4-én, vasárnap a Nagyerdőn

Moszkvából jeges zuhany érte Angliát

London, június 1. Lord *Halifax* külügyminiszter szerdán este Yorkshire megyei nyaralójában hallgatta meg a külügyi hivatal hosszú távbeszélőjelentését Molotov beszédéről, majd *hosszasan tanácskozott távbeszélőn Chamberlain miniszterelnökkel.*

Molotov a szovjetunió főtanácsa előtt mondott tegnap beszédet s ennek lényege az alábbi három pontban foglalható össze:

1. A paktum kizárólag defenzív legyen;

2. garantálni kell a paktumnak Szovjet-Oroszország nyugati szomszédainak határait;

3. konkrét egyezményt kell tartalmaznia a jövő háború esetére szóló kölcsönös segélynyujtásról.

A külügyi hivatal a beszéd több pontjáról tájékoztatást kért Sir William Seeds moszkvai angol nagykövettől, akinek kábeljelentését mára várják Londonba. Rövidesen összeül a kabinet külügyi bizottsága, hogy a beszédet alaposan tanulmányozza, mielőtt Chamberlain miniszterelnök a hétfőn összeülő alsóházban a szovjetegyezmény kérdésében hozzáintézendő interpellációkra felel.

Molotov beszéde váratlan jeges zuhanyként érte Londont, ahol a kormánynyilatkozatok és a sugalmazott félhivatalos közlemények azt a meggyőződést keltették, hogy az angol-szovjet egyezmény lényegileg és érdemileg már biztosítva van és csak jelentékeny stiláris módosításokat kell még elintézni. »Szovjet-Oroszország megdöbbentette Angliát«, »Molotov még többet követel«, »Angliát megvárakoztatják«, »Moszkva kritikus« — ezek a mai lapvélemények legjellegzetesebb címei.

London, június 1. (MTI.) Lord *Halifax* külügyminiszter csütörtök délután yorkshirei kastélyából visszatért Londonba és a külügyi hivatalba ment hol szakértőivel Molotov tegnapi beszédét tanulmányozta. Később Raczinszky lengyel nagykövetet fogadta. További látogatáson volt még Tiela román nagykövet és a portugál követ.

Sir Eric Pitts párisi angol nagykövet Bonnet külügyminiszterrel a moszkvai tárgyalások haladásáról tanácskozott. A Reuter Iroda és a Press Aassociation értesülése szerint angol hivatalos körökben azt hiszik, hogy a Molotov beszédében kifejezésre juttatott szovjet bírálat az angol-francia javaslatoknak inkább alaki módjaira, mint lényegére vonatkozik. Molotov egyetlen olyan pontot sem vetett fel, amely ne volna tisztázható további tanácskozások és magyarázatok útján. Szovjet-Oroszországnak az a követelése, hogy nyugati szomszédai is biztosítékot kapjanak, Lett-, Észt- és Finnországra vonatkozik, melyekkel az angol kormány diplomáciai érintkezésben állt s amelyek felfogását ismeri. Anglia úgy véli, hogy minden államnak joga van saját függetlenségéhez és épségéhez ragaszkodni, de elvi okokból nem lehet kezességet erőszakolni olyan országra, amely azt nem hajlandó elfogadni. Anglia úgy véli, hogy a támadás elhárításánál nem a hely, vagy az állam, hanem az elv a fontos, mert az angol kormány meg van győződve arról, hogy a támadást el kell hárítani, tekintet nélkül arra, hogy mely állam van megtámadva.

Moszkva zsarolni akar

Páris, június 1. Párisban úgy vélik, hogy Molotov tegnapi beszéde nem vágta ugyan el a megegyezés lehetőségét, de újabb nehézségeket gördített a tárgyalások útjába és a hármas segélynyujtási egyezmény megkötését legalább is néhány nappal kitolta. Francia részről **sajnálkozással állapitják meg, hogy a szovjet kormány a nyugati hatalmakkal folyamatban levő tárgyalásait is keleti módszerekkel akarja folytatni s nem riad vissza a zsarolás és a megfélemlítés kisérleteitől sem.**

A szocialista unió aggodalma

Páris, június 1. (MTI.) A szocialista unió pártjának Angoulémeben megtartott országos értekezlete befejezte munkálatait. *Dest* volt miniszter, a párt főtitkára beszédében érdekes külpolitikai kijelentéseket tett. *Komoly fenntartásokat emelt a Szovjet-Oroszországgal való közös együttműködés ellen s rámutatott azokra a veszélyes belpolitikai következményekre, amelyek az új szövetség mekötéséből Franciaországra hárulhatnak. Attól tarthatunk* — mondotta —, *hogy a kommunista párt befolyása be fog szivárogni az államgépezet minden zugába. Félő, hogy ez a szövetségi kapcsolat éppúgy háborúba talál majd sodorni bennünket, mint 1914-ben történt.*

— *Cakavrita környékén* egész éjszaka s még a reggeli órákban is érezni lehetett a földrengést. A lakosságon vad rémület lett úrrá és még az esős időben is a szabadban töltötte az éjszakát. Harmincnégy ház összedőlt.

Báró Vay László lemondott biharmegyei mandátumáról

Báró Vay László szerdán délután vette át a biharmegyei lajstromos listán nyere mandátumát Berettyóújfaluban. Beszédében kijelentette, hogy »gróf Teleki Pál pártvezér kívánságának megfelelően és a pártfegyelemnek engedelmeskedve Debrecenben kapott mandátumát tartja meg és így a biharmegyei mandátumáról lemond«.

Miután úgy báró Vay László, mint dr Vajay Károly, ki viszont a berettyóújfalui egyéni kerületben kapott mandátumát tartotta meg, lemondtak a biharmegyei lajstromos mandátumról, a biharmegyei két MÉP mandátumot a lisátn következő *Nyiri István* és dr *Pajor Győző* kapják. A biharmegyei lajstrom harmadik mandátuma *Szijj Bálintnak*, a Független Kisgazdapárt jelöltjének jutott.

16-ik KIRAKAT
REKLÁM HIRADÓJA
Tiszta gyapju női fürdőtrikó
P 4·90-től
Elasztik női fürdőtrikó
P 6·50-től
Benyáts ÁRUHÁZ
Rózsa utca

Víz alatt maradt egy angol búvárhajó

London, június 1. Nagy nyugtalanságot keltett, hogy a »Thetis« új búvárhajó, amely csütörtök délután félkettőkor gyakorlatozás körben Birkhead magasságában víz alá merült, azóta még nem emelkedett újra felszínre. A tengernagyi hivatalban kijelentették, hogy a búvárhajónak már néhány órája vissza kellett volna térni a kikötőbe. A »Thetis« rendes személyzete 53 közlegény és tiszt, de fedélzetén volt a hajógyár 8 mérnöke és a tengernagyi hivatal több szakértője is.

Stein Aurél érdekes felfedezése

London, június 1. Stein Aurél, a világhírű magyar archeologus siraki és transjordániai útjáról visszatért Londonba. Kijelentette. Septimus Severus korabeli **nagyfontosságú római erődítéseket fedezett fel az Eufrates középső folyásánál.**

Septimus Severus valószínűleg ezért készítette ezeket az erődítéseket, hogy a Mezopotámiával kötött gazdasági szerződést hatalmilag is alátámassza. A tudósnak sikerült ezenkívül a **Vörös-tenger és Acaba kikötő közötti kikötő útat 200 km. hosszúságban felkutatni.** Ezt az útat Trajan császár uralkodása alatt építették.

Ki a magyar?

Csekey szegedi professzor érdekes előadása a faji kérdésről.

Szeged, június 1. A Ferenc József Tudományegyetem fennállásának 67. évfordulóján, csütörtökön évzáró ülést tartott az egyetem dísztermében. Az ünnepi közgyűlésen Csekey István jogtudományi dékán tartott előadást „A faj és nemzetek" címen.

— Amióta a nemzetek megalakultak — mondotta többek között — azok nem faji egységek többé, hanem az érzés és értékelés szellemi közösségei. A fajiság csak egy összetevő tényező a nemzetiségekkel, de a nemzet tagjává valakit nem a faji származása, hanem elsősorban a történelmi közösség tudata avat. Senkit idegen neve, vagy származása miatt nem lehet a nemzetből kitaszítani. A magyar fajról csak mint történelmi képződményről lehet beszélni. A magyar nemzet történelmi fogalom volt már születésének első századában, mert nem jelentett valami kizárólagos faji eszmét, hanem gyüjtő fogalom volt.

— A magyar nemzet éppen a benne képviselt faji elemeknek mennyiségéből és minőségéből adódó **különleges fajbeli összetételével** különbözik a világ minden más nemzetétől. Ugyanilyen értelemben van magyar faj is. **Magyar az, aki rendületlenül hisz a magyar nemzet fennmaradásában, annak örök életében és az „Itt élned, halnod kell" parancs alapján** részt vállal abból a munkából, amely az ezer éven át fenntartott hagyományokat csorbitatlanul örökíti át a később születő századok magyarjainak.

Hungária filmszinház

MA ismét a 2 nagyszerű sláger:
1.
A francia szobalány
a legragyogóbb szinpadi siker.
Címszerepben: OLYMPE BRADNA.
2.
Kékszakáll 8-ik felesége
GARY COOPER és CLAUDETTE COLBERT főszereplésével!
Előadások: 6 és 9 órától folytatólag ! ! !

Az Apollóban

MA: 2 NAGY MAGYAR SIKER, 1 előadásban:
1. INDIG OTTÓ PAZAR VIGJÁTÉKA: a
Torockói menyasszony
Fősz.: DAYKA MARGIT, JÁVOR PÁL, KABOS, MÁLY, RÓZSAHEGYI.
2. ZILAHY LAJOS GYÖNYÖRŰ SZINMŰVE: a
Két fogoly
BAJOR GIZI, ÁGAY IRÉN, JÁVOR, RAJNAY stb. főszereplésével.
Előadások: d. u. 6 és 9 órától folytatólag !

Mussolini lapja Olaszország harcáról Spanyolországban

Milánó, június 1. A Mussolini szerkesztésében megjelenő Gerarchia folyóirat „Olaszország harca a rend győzelméért Spanyolországban" címmel jelentős cikket közöl Ciano gróf külügyminiszter tollából. A cikkíró kiemeli, hogy a fasiszta kormány nagyon jól tudta, hogy milyen része volt a szovjet ügynököknek a spanyolországi forradalom előkészítésében, melynek az volt a célja, hogy a bolsevizmusnak kijáratot nyisson a Földközi tengerhez. Ciano gróf külügyminiszter a továbbiakban részletesen taglalja a spanyol polgárháború alatt lefolyt fontosabb csatákat, kiemelve az olasz legionisták hősies, áldozatkész és döntő fontosságú szerepét. Ciano gróf külügyminiszter végül ezeket mondja:

A háború valamennyi lényeges szakaszában, kezdve attól a naptól, amikor kiálltak a kultúra és rend megvédésére; az olasz legionisták szüntelenül a hős nemzeti csapatok oldalán harcoltak és a legtisztább bajtársiasságuk mellett bebizonyították képességeiket és erényeiket. Az együtt harcolt háborúban izzó fegyverbarátság született meg az olasz és spanyol nép között. Az olasz önkénteseknek alkalmuk volt megcsodálni a spanyolok bátorságát, hihetetlen áldozatkészségét és egységét. Az olasz légionisták mellett ugyanazért az ügyért, ugyanazokért az eszményekért küzdöttek a német önkéntesek is. Az együttesen vívott harc a frontokon is bebizonyította a két nép széttéphetetlen egységét.

A spanyol polgárháború azok teljes vereségével végződött, akik annyiszor hirdették teljes biztonsággal, hogy a fasizmust fogják leverni. A nemzeti csapatok győzelme a bolsevizmus teljes összeomlását jelenti Európában. Ez a háború megszentelte a tengelyhatalmak szolidaritását és bebizonyította, hogy a tengely a rend és béke záloga az egész világon.

Gyilkosság a kioszkban

Életfogytiglani fegyházra ítélte a Kúria a gyilkost. —

A kecskeméti sétatéren a cukrászkioszk bérlője volt **Kreiczinger János** fagylaltkészítő, akinél mint uccai fagylaltárús állott alkalmazásban **Boros Farkas Lajos.** Boros közös háztartásban élt a 30 éves Tóth Juliánna leánnyal, akinek Kreiczinger udvarolgatni kezdett. Boros Farkas ezért aztán szörnyen haragudott gazdájára, de Tóth Juliánnára is féltékenykedett. —

Négy esztendővel ezelőtt 1935 évnek a nyarán **egy reggel a kioszk terraszán holtan találták Kreiczinger Jánost. Fejét valaki jégtörő kalapáccsal szétroncsolta.**

A megindult rendőri nyomozás kétségtelenül megállapította, hogy a cukrász rablógyilkosság áldozata lett, mert kiderült, hogy a gyilkos pénzkészletét is elrabolta. A nyomozás hosszabb időn át tartott, de eredményre nem vezetett, nem tudták felderíteni ki követte el a rablógyilkosságot. Esztendők teltek el, amikor világosság derült a bűnügyre. Boros Farkas Lajos és Tóth Juliánna valamin igen súlyosan összevesztek. A leány, hogy **bosszút álljon, jelentkezett a rendőrségen és ott olyan vallomást tett, hogy a Kreiczinger-féle rablógyilkosságot 1935 év nyarán Boros Farkas Lajos követte el,** mégpedig Brodl Károly 27 éves napszámos segítségével. Önmaga ellen is terhelő vallomást tett a leány, mert jegyzőkönyvre adta, hogy a gyilkosságnál ő is jelen volt. Boros Farkas Lajos éjszaka felköltötte és kényszerítette őt arra, menjen vele, mert leszámol Kreiczingerrel.

A kecskeméti királyi törvényszék vonta felelősségre ennek az ügynek a vádlottjait és **Boros Farkas Lajost életfogytiglartó fegyházra ítélte, Brodl Károlyt, mint bűnsegédi bűnrészest ötévi fegyházra ítélte és elítélte Tóth Juliánnát is jogerősen egyévi börtönre**

A budapesti tábla Boros Farkas Lajos életfogytiglartó fegyházbüntetését helybenhagyta, ellenben Brodl Károly büntetését hétévi fegyházra emelte fel.

A bejelentett semmiségi panaszok folytán a **Kúria** dr **Töreky Géza** elnöklésével tárgyalta ezt a bűnügyet és dr **Moldoványi Géza** kir. koronaügyészhelyettes felszólalása után a semmiségi panaszok **elutasításával a tábla ítéletét jogerőre emelte.**

Főbelőtte magát és a Dunába zuhant Strasser László igazgató

Budapest, június 1. Titokzatos öngyilkosság foglalkoztatja a budapesti főkapitányság bűnügyi osztályát. — A detektívek kutatják, miért lett öngyilkos **Strasser László** 41 éves igazgató, a Lengyel hentesárúgyár volt alkalmazottja.

Reggel félsat órakor a Batthyány-tér előtt, a budai alsó rakodóparton gazdátlanul találták az AN 090 rendszámú autót. Ennek a kocsinak Strasser László a tulajdonosa. Strassernek azonban nyoma sem volt, csak a Duna partján **egy nagy vértóesa jelezte, hogy valami tragédia történt.**

A rendőrség a kora reggeli órákban csak annyit derített ki, hogy Strasser elvált ember, a legutóbbi időkig a Lengyel hentesárúgyár igazgatója volt és onnan kilépett. Mindenki jómódú embernek ismerte. Megállpította a rendőri nyomozás, hogy szerda reggel félnyolc órakor távozott Strasser otthonról. A Krisztina-téri garázsból kivitte kocsiját, majd késő délután hazament, bezárkózott dolgozószobájába azután félnyolc órakor este azzal búcsúzott házvezetőnőjétől, hogy nemsokára hazajön. **Többé senki sem látta.**

A budai rakpartról Strasser autóját rendőrsofőr vitte be a főkapitányság udvarára. Ott átkutatták a kocsit.

A kutatás eredményes volt. A kormánykeréknél kis lezárt fiókokat találtak. Az egyik fiók külső falára kis vörös szerencsepatkó van szerelve. Amikor ezt a fiókot kinyitották megtalálták Strasser levéltárcáját, melyben igazoló íratain kivül 630 pengő is volt. A tárca mellett három fehér borítékban leragasztott levelek feküdtek. Az egyik Kaszás Anna névre volt megcímezve. Ez a házvezetőnője. A másik címzése ez: özv. Kampler Zoltánné: ez a nővére. A harmadik levél a rendőrségnek szólt.

A leveleket azonnal lefoglalták és felvitték a bűnügyi osztályra. Ott a rendőrségnek szóló levelet felbontották. Szövege a következő:

„Tekintetes főkapitányság! Életemnek saját akaratomból és **önszántamból vetek véget a katonaságtól nálam maradt fegyverrel. Főbelövöm magam és a Dunába vetem magam.** Semmi bűnöm nincs, legjobb tudomásom szerint, anyagi helyzetem rendezett. Tisztelettel: Strasser László".

A búcsúlevél felbontása után most már rekonstruálni tudják a főkapitányságon, hogy mi történt az elmúlt éjszaka a Dunaparton. Strasser nyilván napokkal ezelőtt elhatározta hogy öngyilkos lesz. Erre vall, hogy többen ismerősei közül megállapították, hogy igen szomorú, levert. Szerdán délután, amikor hazament, megírta a három búcsúlevelet és azzal az elhatározással távozott már, hogy végez magával. — Hogy hol volt este, nem tudják. Valószínűleg éjfél után autózott le a Dunapartra. A Batthyányi-tér előtt megállott, az autó ajtaját becsapta, azután előre elkészített töltött revolverrel főbelőtte magát. Annyira a part szélén lehetett, hogy amikor uezuhant, beleesett a vízbe. Igy történhetett, hogy a parton **csak vérfolt maradt. A revolver vele együtt belezuhant a Dunába.**

Ma könyvnap!

20-40 százalék engedménnyel a magyar irodalom színe-java a „Méllusz" könyvkereskedésből.

Egy uraságí inas rémtette

Pünkösd hétfőjén véres családi dráma játszódott le Piricsén, melynek titokzatos hátterét a nyomozó hatóságok lesznek hivatva felderíteni. Veres Mihály 28 éves uraságí inas 6 milliméteres Flóbert-puskájával egyetlen lövéssel **agyonlőtte feleségét, majd a fegyvere csövét maga felé irányítva, mellbelőtte magát.** Mire a fegyverdörrenésre a szomszédok befutottak, Veres Mihályné már halott volt, a golyó nyomban megölte. Veres a markában szorongatta füstölgő revolverét, **eszméletlenül feküdt felesége holtteste mellett s melléből sűrűn patakzott a vér.** Veresi az orvosi első segély után bevitték a nyiregyházi kórházba. Állapota életveszélyes s mindezideig nem lehetett kihallgatni.

A Veres-házaspár az egyik piricsei földbirtokos szolgálatában állott, de a napokban elbocsátották őket állásukból. Valószínűleg közösen határozták el, hogy a halálba menekülnek, de az sincs kizárva, hogy Veres összekülönbözött a feleségével és efeletti haragjában határozta el, hogy végez vele.

A családi drámáról ma reggel telefonjelentést tettek a nyiregyházi ügyészségnek, amelynek intézkedésére elrendelték a titokzatos ügy hátterének tisztázását.

Lelkes cikket írt Magyarországról és Horthy Miklós kormányzóról F. C. Hitchock angol kapitány

F. C. Hitchcock kapitány, aki Angliát a budapesti nemzetközi lótenyésztési kongresszuson képviselte, az *Observer*-ben közölt hosszú, lelkes hangú cikkében írja, hogy *Budapest, a dunaparti tündérváros a kongresszus eszményien tökéletes színtere volt,* mert Magyarország még a mai gépesített világban is a lótenyésztés igazi Mekkája és a magyar nemzet évszázados hagyományaihoz híven ma is lovas nemzet.

A kongresszus tagjait a tiszteletükre a királyi várban adott fogadtatáson bemutatták Horthy tengernagynak, Magyarország kormányzójának, aki maga is szenvedélyes lovas lévén, a legélénkebb érdeklődéssel követte a kongresszus munkáját. Horthy kormányzó, aki tengernagyi egyenruhájában végtelenül imponáló megjelenés, a fogadtatás során hét különböző nyelven beszélt a kongresszus tagjaival.

A háborút követő csapások és megpróbáltatások és a heves politikai viszályok közepett Horthy kormányzó a vezérség nagyszerű példáját szolgáltatta; férfiasan szembeszállt a leghevesebb viharokkal és ma is könnyedén viseli hetven éve terhét, noha súlyosan megsebesült zászlóshajóján, a Novarán az otrantói csatában. Ha államgondjai megengedik, szabad idejét nyeregben vagy vadászaton tölti, vagy a versenylovak munkáját figyeli Alagon, a magyar Newmarketon, ahol fivérének, Horthy Jenőnek nagy versenyistállója van. Ez a kiváló lovas — így végződik a cikk — méltó vezére Magyarországnak.

— *Kárpátalja katonai parancsnoka* néhány nappal ezelőtt egész Kárpátalja területére vadásztilalmat rendelt el. A katonai parancsnokság most ezt a tilalmat visszavonta, úgyhogy Kárpátalján ismét megindulhat a vadászat, természetesen csak a magyar törvényes keretek között.

Borzalmas vasúti szerencsétlenség Angliában

London, június 1. Norfolkban hilgot mellett súlyos vonatszerencsétlenség történt. Eddigi jelentések szerint hat ember meghalt, tizenhat súlyosan megsebesült. A vonat egy átjárónál nekiment egy szénával megrakott teherkocsinak. Az összeütközés következtében a mozdony és több kocsi kisiklott.

— *Kárpátalja és Kelet-Szlovákia* között a márciusi események óta szünetelt minden határforgalom. Minthogy a határzárlatnak főleg a kisbirtokosok súlyos kárát látták, nemrégiben tárgyalások indultak meg magyar és szlovák részről a határforgalom felvétele érdekében. A tárgyalások sikerre vezettek s ennek eredményeként június hó 1-ével a határátlépést több útvonalon engedélyezték.

Uj magyar nóták!

Debreceni Nagyerdőben
Síró rívó őszi szelek

Kapható minden könyvkereskedésben.

Honvédnapot rendeznek a debreceni repülőtéren június 11-én Decrecenben eddig nem látott gazdag műsorral

A debreceni hadtestparancsnokság június 11-én délután 3 órai kezdettel az epreskerti repülőtéren honvédnapot rendez. A honvédnapon elsőízben mutatkozik be a nagyközönség előtt a magyar légihaderő, mely olyan nagy dicsőséget szerzett legutóbb a magyar fegyvereknek.

A repülőbemutató keretében láthatja a közönség azokat a gépeket, melyek megsemmisítették az iglói szlovák repülőteret és lelőtték azokat a szlovák repülőket, melyek magyar területen dobáltak bombákat. Bemutatják a nehéz bombázókat, szélnél sebesebb vadászgépeket úgy a műrepülésnél, mint a harcászati alakulatokban.

Ejtőernyőbemutató, kötelékrepülés teszi változatossá a honvédnap műsorát.

A gazdag műsor eddig megállapított számai a következők:

Debreceni fiú- és leányiskolák zenés tömegmutatványai, debreceni lovasított csapatok bravuros lovasmutatványai, határvadászok kerékpáros tömegbemutatója, debreceni levente egyesületek tömegbemutatója, honvédségi csapatok géppuska ballonvadászata, honvédségi motorkerékpáros mutatványok, honvédségi tömegszabadgyakorlatok, repülőbemutató, honvédségi csapatok távgyalogló versenye, cél a repülőtéren.

Autóbuszközlekedés a vasútállomásról. Vidékről kedvezményes vasúti utazás.

Szívbajt színlel Németh „püspök" aki száz embert keresztelt meg

A budapesti főkapitányság bűnügyi osztálya nyomoz **Németh Teodóziusz**, a szentesi „önpüspök" keresztelési ügyében. **Németh** a múlt hónapok során mintegy száz izraelitát keresztelt meg, akik egyöntetűen vallották, hogy 100—200 pengőket fizettek a keresztelésért. Több megkeresztelt nem is ismerte Némethet, aki egy **Kertész** nevű **ügynökön keresztül juttatta el a keresztleveleket hozzájuk**. Lakásán meg is találták az anyakönyvet, melyben keresztszülőkül egész sereg fiktív név volt beírva, de volt létező személyek neve is, akik azonban semmit sem tudtak arról, hogy keresztszülőkést szerepeltek.

Németh kihallgatása során hallani sem akar arról, hogy meg nem engedett dolgot cselekedett volna. Betegnek teteti magát, szívrohamokról panaszkodik, melyet azonban a rendőrorvos vizsgálata nem állapított meg. Az őrizetbe vett önpüspök sorsáról később dönt a rendőrség.

Vérfürdő egy erdélyi faluban

Désről jelentik: A közeli Kozárvár községben szombaton délután véres események zajlottak le. Egy jól öltözött férfi beállított Suciu Lázár földműves házába és az asszonytól, aki egyedül volt odahaza, 20 tojásból rántottát kért készfizetés ellenében. Az asszony elkészítette az ételt, amit az idegen mohón megevett. Mikor az asszony aziránt érdeklődött, hogy hová való és mi járatban van, a férfi idegeskedni kezdett, majd kiment az udvarra és az ott lévő lovat eloldotta és azon akart elmenekülni. Az asszony lármát ütött, mire a kertek alján dolgozó falusiak előjöttek és útját állták a menekülni akaró férfinek. Ez ekkor revolvert vett elő és ötször rálőtt a kantárját megragadó Pop Augusztin gazdára, aki életveszélyesen megsebesült, véresen rogyott össze. A falusiak ekkor több oldalról megrohanták a férfit és félholtra verték. Pop Augusztint beszállították a dési kórházba, kihallgatni nem lehetett, mert még mindig nem nyerte vissza eszméletét. A szekeret, melyen a kórházba vitték, a fél falu kísérte és a csendőrök alig tudták megvédeni a rajta levő súlyos sebesültet, hogy a felháborodott falusiak agyon ne verjék.

Letartóztatták gyűjtogatás miatt a Somogyi uccai ház gazdáját, akit azzal gyanusítanak, hogy a feleségét akarta megölni

Beszámoltunk arról, hogy a Somogyi uccán a 8. számú háznál tűz támadt szombaton este és a ház leégett. Elpusztultak a bútorok és minden felszerelés. A tűzoltást **Bíró** Áron segédfelügyelő irányította, de megmenteni a házat nem lehetett, csupán a tűz továbbterjedését akadályozták meg.

A ház biztosítva volt ugyan, de a tulajdonos elmulasztotta befizetni a díjat. A kár az egyszobakonhyás ház elpusztulásával 4000 pengő. A tűzoltók a helyszínen annak a gyanunak adtak kifejezést, hogy

nem véletlen okozta a ház elpusztulását.

A tűzvizsgálat eredménye alapján értesítették a csendőrséget és megindították a nyomozást. Kihallgatásra állították elő a ház gazdáját, **Szűcs** Béla hentest, aki a vágóhídon dolgozik. A kihallgatások során elmondották, hogy Szűcs Béla részegen tartózkodott a lakásban, ezt maga Szűcs Béla is elismerte, hangoztatva, hogy annyira részeg volt, hogy nem tudja, mi történt. Egy vallomás szerint

a feleségét meg akarta ölni és felakasztani egy szíjra.

Az asszony elhagyta a házat, hogy férjétől meneküljön és a házban csak Szűcs Béla maradt. A gyujtogatás gyanuját azzal terelte magára, hogy előző napon

kiabálta részegen, hogy felgyujtja a házat.

Szűcs Béla a kihallgatások során tagadta a gyujtogatás vádját és azt is, hogy a feleségét meg akarta ölni. Eldobott égő cigaretta okozhatta a tüzet, a véletlen és nem szándékos gyujtogatás.

A csendőrök a kihallgatások befejezése után átadták Szűcs Bélát az ügyészségnek.

Csütörtökön állították kihallgatásra a vizsgálóbíró, **Zsögöd** Jenő elé, aki részletesen kikérdezte az ártatlanságát hangoztató Szűcs Bélát. Elpanaszolta, hogy

nem maradt semmije, csak a rajta levő ruhája, mert mindene elpusztult a leégett házban.

A vizsgálóbíró a nyomós gyanuokok alapján azonban nem helyezte szabadlábra **Szűcs** Bélát, aki ellen gyujtogatás büntettének és gyilkosság kísérletének gyanuja miatt folyik az eljárás.

Simon Sándor, a debreceni ref. főgimnázium diákja nyerte a latin tanulmányi versenyt

Cseresznyés Zoltán fizikából, Klein József matematikából dicséretet kapott.

Pintér Jenő főigazgató elnöklésével a bíráló bizottság a **középiskolások tanulmányi versenyében** újabb döntéseket hozott.

Latinból a versenyző 27 tanuló közül **első lett Simon Sándor, a debreceni református gimnázium tanulója.**

Alkalmunk nyilt beszélgetni **Kornya** Sándor ref. igmnáziumi tanárral, **Simon Sándor latin tanárával,** aki az év eleje óta tervszerűen készítgette a versenyre a nyertes tanulót. Kornya Sándor tanár a következőket mondta:

— **Simon Sándor megérdemelte az első díjat, nemcsak azért, mert tiszta jeles tanuló, hanem azért is, mert tudása igen széleskörű. Tipikus ősztehetség ez a fiú,** nagyszerű tornász is. Két év óta tanítom Simont latinra és már az első pillanattól kezdve tapasztaltam, hogy jó nyelvérzéke van. Ismeretlen latin szöveget első látásra kifogástalan magyarsággal fordít. De nemcsak a fordítási készsége nagyszerű, hanem a római világnak is alapos ismerője. Általam adott szakkönyvek tanulmányozásától függetlenül saját szorgalmából is szívesen s sokat foglalkozott a latinnal. **Az Önképzőkör latin irodalmi pályázatán is díjat nyert.** Az iskola latin házi versenyén is kitnűt tudásával. Természetesen fejlődését élénk figyelemmel kísértem és tanácsokat adtam neki, mit hogyan olvasson és tanuljon.

— Simon Sándor egyébként **szegénysorsú fiú,** — folytatta Kornya Sándor tanár —, a Kollégium internátusában lakik és **az iskola gyámolítottja.** Mint kiváló tanuló, megkapta ebben az évben a Kollégiumi Diákszövetség kétszáz pengős ösztöndíját is.

Munkatársunk csütörtökön délután fel akarta kersni Simon Sándort internátusi lakásán, azonban diáktásai közölték, hogy **Simon Sándor az ünnepre elment legációba, utána pedig kerékpáros túrát tesz a Felvidéken és csak pár nap mulva érkezik haza.**

Dr **Kun** Sándor igazgató, az országos nevű pedagógus is őszinte elismeréssel beszélt Simon Sándorról, aki az intézet egyik legkiválóbb növendéke...

— Nagyon boldog vagyok — mondotta munkatársunknak —, hogy **az 1936. és 1938. években megszerzett első hely után az idén is ilyen szép eredményt érnek el fiaink....** Én magam ugyan nem tanítottam Simon Sándort, csupán a tanulmányi versenyre indulók kiválasztásánál működtem közre, de maga az a tény, hogy a kiválasztottak között szerepelt, mutatja képességeit. A kijelölt fiúkat év elejétől készítjük a versenyre, lelkükre kötve a jólszereplés fontosságát... Mást nem mondhatok, minthogy büszke vagyok szép eredményükre...

Simon Sándor első helyezése mellett két másik debreceni sikerről is beszámolhatunk. **Cseresznyés** Zoltán, a debreceni református gimnázium tanulója fizikából dicséretet kapott és ugyancsak dicséretet nyert matematikából **Klein** József, a debreceni zsidógimnázium növendéke.

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza. Jöjjön a Nagyerdőre csónakázni.

öltöny
(mellény nélkül)
gyürhetetlen nyári szövetből
P 32.10
Elegáns viselet.
Tökéletes forma.
Több divatszínben!
GRÜNFELD
üriszabóság — Kistemplom mellett.

BIZTOSITSA VETÉSÉT JÉGKÁRRA

A Magyar Numizmatikai Társulat debreceni látogatása

Numizmatikai felolvasás.

Többek érdeklődésére ezúton is a legnagyobb készséggel a következő felvilágosításokkal szolgálhatok: A vendégek június 3-án, szombaton délután 18 óra 35 perckor a gyorsvonattal érkeznek. Elszállásolás az Angol Királynő szállóban. 19 óra 30 perckor dr *Huszár Lajos* felolvasása a Déri-múzeumban. 19 óra 50 perckor az »Ecce Homo« kép megtekintése villanyvilágitás mellett. Itt magyarázatot tart dr *Sőregi János*, a Déri-múzeum igazgatója. 20 óra 30 perckor vacsora az Angol Királynő vendéglőben étlap szerint, polgári árak mellett.

Június 4-én, vasárnap délelőtt 9—10 óráig a Déri-múzeum éremtárának megtekintése. 10—11 óráig a kollégiumi könyvtár, Nagytemplom, Csokonai-szobor megtekintése. 11 órától autóbusz igénybevételével az egyetem, klinikák, strandfürdő, stadion és a krematórium megtekintése. 14 órakor autóbusszal vissza ebédhez az Angol Királynő vendéglőbe. Ebéd után séta a városban. A vendégek 17 óra 11 perckor a gyorsvonattal mennek vissza Budapestre.

Debrecenbe érkező vendégek névsora: *Berán Lajos* szobrászművész, a Magyar Királyi Pénzverő főnöke, *Berán Lajosné*, dr *Faludy Géza* főorvos, dr *Huszár Lajos*, a Magyar Nemzeti Múzeum őre, a Numizmatikai Közlöny szerkesztője, dr *Jónás Elemér*, a Magyar Nemzeti Múzeum őre, dr *Mály János* pénzügyi főtanácsos, dr *Procopius Béla* nyug. rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter, *Schmidt Béla* gőzmalomigazgató, dr *Soltész Elemér* tábori püspök, dr *Soltész Elemérné*, dr *Zimmermann Lajos* kormányfőtanácsos, ügyvéd.

Arra a kérdésre pedig, hogy ki a numizmata? Felelet az, hogy mindazok, kik tudományos alapon érmek, régi pénzek gyüjtésével és determinálásával foglalkoznak.

A numizmata szemei előtt e régi pénzek a régi, jó vagy a sanyarú, sötét, komor, gondterhes idők megtestesült alakjai. A régi pénzek szeretete máskülönben is kegyeletes megbecsülése a régi, elmúlt időknek, mert ezek közül minden egyes darab egy-egy lánceszeme az idevonatkozó történelemnek. Mindenütt és mindenben takarékoskodunk. A régi pénz gyüjtése a takarékosság egyik legtipikusabb formája, mert itt a legkisebb értékeket is összegyüjtögetjük és meg is őrizzük. A legapróbb gyüjtemény is érték s anyagi értékén kívül emeli becsét az, hogy ezek az apró, kis gyüjtemények lesznek fundamentumai azoknak a kincses bányáknak, honnét a történettudomány is meríthet.

A régi pénzgyüjtést a kis diák is megkezdheti s éppen ez a célunk is, hogy velük és a felnőttekkel e gyüjtési ágat megkedveltetve, támogatásunkkal — ha lassan is — utódokat neveljünk. Mert csak így, a régi pénzgyüjtés megszerettetésével ,a gyüjtők buzdításával menthetjük meg, ami még megmenthető. Mentsük meg a legkisebbet is, ami magyar vagy magyar vonatkozású.

Így is istápolhatjuk, mélyíthetjük, állandóan ébrentarthatjuk a hazafiságot.

Utódokra, jó hazafiakra szegény, agyonsanyargatott, földig tiprott, megalázott, szép magyar hazánknak nagy szüksége van. Tanítsuk az ifjúságot arra, hogy minden, a legkisebb magyar dolgot is megbecsülni tudja és tudjon értük lelkesülni is, mégpedig úgy, hogy ettől a fogat vicsorgató, üvöltő s tőlünk még most is félő ellenségeink megtorpanjanak, a gyáva bocskorosok szuronyerdejétől körülvett, túlnan élő, elnyomott testvéreink pedig belőle reményt meríthessenek a mindkét részről már nagyon régen várt testvéri összeölelkezéshez,

Mert csak így remélhető, hogy a régi Nagy-Magyarország pirkadó hajnalának derengése fényes napsütéssé válik. Kérjük a kicsiny emberi sorsok hatalmas intézőjét, a magyarok Istenét, hogy ez minél előbb bekövetkezzék. A helybeli egyesület megbízásából: vitéz *Kanabé Dezső*, mint a M. N. T. D. Cs.-nak elnöke.

Nagyszabásu levente sportünnepély lesz vasárnap a Stadionban

Színes, tartalmas tömegsportünnepély.

Debrecen város katonai parancsnoksága június 4-én délután 4 órai kezdettel tömegsportünnepélyt rendez a stadionban.

Színes, hatalmas megmozdulás lesz ez, melyen Debrecen minden számottevő polgárának részére igen kellemes szórakozást nyújt.

A műsor olyan gazdag, szórakoztató és látványos, amilyet a debreceni közönség ritkán láthat. Leventéink tömeggyakorlatai, ügyességi számai, szertornagyakorlatai mind olyan számok, melyek a legkényesebb ízlést is kielégitik.

Az egész sportünnepély fényét, színpompáját emelik leánynevelő intézeteink:

a Dóczi ref. leánygimnázium VII. osztálya buzogánygyakorlattal, a női felsőkereskedelmi iskola ritmikus szabadgyakorlattal, a Dóczi ref. leánygimnázium IV., V., VI. osztálya zenés szabadgyakorlattal, kiváló tornatanárnőik: dr *Balogh Sándorné*, *Juricskai Pálné*, dr *Rácz Jenőné* szakavatott vezetésével. A műsort teljessé a MASz keleti kerülete

legkiválóbb atlétáinak indulása teszi,

kiknek szereplése szemet gyönyörködtető, izgalmas, komoly küzdelmet biztosit mindenki számára, remélve, hogy a közönséget ezzel a szereplésével méginkább meghódítja az atlétika számára. *A műsor második részében leventejátékok, kerékpáros század mutatványai, a leventeszázad zártrendű gyakorlatai és*

kiserőd elleni harc lesznek bemutatva élethűen, katonai tűzeszközökkel.

Jöjjön el mindenki, aki ifjaink játékaiban, küzdenitudásában, harcjátékában gyönyörködni akar. Tekintve a műsor nagy terjedelmét, pontos megjelenést kérünk. Jegyek ára mérsékelt. Válthatók a Méliusz papírkereskedésben, Piac u. 26. szám és a stadion pénztáránál.

A sokgyermekes családok elhelyezésére kertes házak épitését sürgette a Társadalmi Segítőbizottság

A társadalmi segítőbizottság csütörtökön délben tartotta ülését a városháza kistanácstermében dr *Balogh Sándor* főjegyző elnöklete alatt. Az ülésen megjelentek: *Losonczy Istvánné*, *Sass Béláné*, *Kupinszky Sándor* tanácsnok, *Csomor Gyula* törvényhatósági bizottsági tag, dr *Lengyel Zoltán* főorvos, *Musza Ferenc*, *Erőss Sándor* igazgató, *Tatay Zoltán* árvaszéki ülnök, *Nagy Sándor* számvevőségi főtanácsos és mások.

Dr *Kupinszky Sándor* tanácsnok jelentésében ismertette, hogy az 1939. évi szegénysegélyezési akcióra január 1-től május 31-ig befizettek 32.399 pengőt, melynek havi átlaga 6479 pengőnek felel meg. Jelentette, hogy *a Késes ucca 12. szám alatt bérelt lakásokat felmondták s igy az ott elhelyezett 9 sokgyermekes család, a hajléktalanok menhelye, elhelyezésre szorul.* Ezzel kapcsolatban a társadalmi segítőbizottság kérte a város polgármesterét, hogy hasonlóképpen a többi városokhoz, *a sokgyermekes családok részére, elhelyezésére kertes házak épitését már az 1939—40. évi költségvetés keretén belül rendelje el, mert ezidőszerint is 25 sokgyermekes család van hajlék nélkül,* mivel ezek részére a háztulajdonosok még bérfizetés esetén sem hajlandók lakást adni.

Január 1-től május 3-ig kifizettek 42.259 pengő közsegélyt. Jelenleg van 783 közsegélyes havi 7228 pengő segéllyel.

Kupinszky Sándor tanácsnok jelentését a bizottság egyhangúlag elfogadta. *Csomor Gyula* felszólalásában kérte a bizottságot, hogy a főispán és polgármester útján forduljanak a kormányhoz, hogy a szegénysegélyezésre nagyobb összeg biztosittassék, mert a havi 4—5 pengős segélyekkel ezeknek a munkaképtelen szegényeknek ügye nem oldódik meg.

Musza Ferenc bizottsági tag felszólalásában a segítésnek új szempontjait jelölte meg.

Dr *Lengyel Zoltán* főorvos kérte, hogy csak a munkaképtelen szegényeket segélyezzék. Rámutatott arra, hogy a koldusok ismét nagyon elszaporodtak Debrecen utcáin. A koldusellenőrök számát tizenkettőről tizenötre kéri felemelni és őket kizárólag csak koldusellenőrzésre használják, nem pedig pénzbeszedésre, mert így nem tudják teljesiteni azt a kötelességüket, amelyet vállaltak és amelyre felvették őket. Majd dr Lengyel Zoltán főorvos azt az indítványt tette, hogy a nyulasi barakokból az ottlakó nyugdijas és jófizetésü családokat távolitsák el és helyükbe a közegészségügy szemmel tartásával azokat az ellátatlan és munkaképtelen-beteg családokat helyezzék el, amelyek — mint az elhangzott előterjesztésből hallottuk — borzalmas helyzetben vannak és nemcsak a családtagok életét egymás között, de a város közönségét is fertőzéssel fenyegetik. *Ha idehelyezik őket, itt a jó levegőn gyógyulási lehetőségük is megvan és nem fertőzik bent a városban a tömeglakásokban az embereket.*

Dr *Lengyel Zoltán* végül felhívta a bizottság figyelmét arra, hogy a Péterfia és Rákóczi uccán s a mozik előtt ismét a koldusok tömege jelentkezik. Ha ezt az állapotot nem szüntetik meg, bekövetkezhetik, hogy a megajánlásokat a koldusfillér megváltására visszavonják.

Kupinszky Sándor tanácsnok indítványára a bizottság elhatározta, hogy átiratban kéri a rendőrség segitségét a koldulás megakadályozására.

Gyásznapból örömünnep

Még ezelőtt egy-két esztendővel is szomorú napja volt a magyarnak június 4-ike, a trianoni békeparancs ratifikálásának fekete évfordulója. Húsz esztendőn keresztül mély megilletődéssel, nem egyszer végsőkig elkeseredett szívvel emlékeztünk meg ezen a napon a bennünket ért hallatlan és a világtörténelemben példa nélkül álló igazságtalanságról, megaláztatásról és kegyetlen szétdaraboltatásról.

Ám nem hiába hordta Trianon önmagában és nevében előbb-utóbb elkövetkező gyászos végzetét (tria-non: három „nem", — „Nem, nem, soha!"), az isteni igazságszolgáltatás elhozta a mi szabadulásunk örömteljes idejét s ma már június 4-én jó reménységgel tekinthetünk a jövőbe, hogy a bennünket ma még szorító bilincsek is egymásután le fognak hullani rólunk. Igy válik a gyásznapból örömünnep.

Vasárnap, junius 4-én délelőtt 10 órakor örömünneppé változtatják a gyászos trianoni évfordulót a debreceni vasuti altisztek és munkások is, akiknek a feleségeik hosszú kitartó és áldozatos munkával összegyüjtögettek a maguk szegénységéből egy szép, diszes zászlóra valót, az elkészitett zászlót kihimezték s vasárnap délelőtt az ősi Ispotály templom megszentelt falai között hálás szívvel mutatják be az Istennek, hogy azután valamelyik felvidéki testvéri közösségnek jószívvel örök emlékül odaajándékozzák.

Teljes elismeréssel állunk meg a MÁV legkisebb embereinek e felemelő és igaz hazafiasságról tanuskodó, szép cselekedete előtt. Illesse köszönet és tisztelet mindazokat, akik a szép gondolat megvalósitása körül munkájukkal, fáradságukkal és adományaikkal buzgólkodtak!

— A gyermekbetegségek kezelésében a tisztán természetes Ferenc József keserűvíz, mint gyorsan, biztosan és rendkivül enyhén ható hashajtó gyakran igen fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát!

Dr Kováts Andor egy. tanár szófiai útja

Dr *Kováts Andor* egyetemi tanár, a debreceni tudományegyetem büntetőjogi professzora, aki a szófiai egyetem jubileumán a debreceni egyetemet képviselte, a jubiláris ünnepségek során eljuttatta Boris bolgár cár kabinetirodájához a bolgárok által a világháború alatt megszállva tartott szerb területek közigazgatásáról szóló tanulmányát. Ennek a kérdésnek dr *Kováts Andor* egyik legalaposabb ismerője, minthogy Szerbiában az osztrák-magyar kormányzóságnál vezető pozícióban szolgált. Pristinában pedig jóideig együtt működött a bolgárokkal. Dr Kováts professzor megállapodott a szófiai egyetem jogi kari tanáraival, hogy ősszel két előadást tart majd az ottani egyetemen a magyar büntetőjog újabb fejleményeiről.

Június végén érkezik haza az angol királyi pár

London, június 1. Hivatalosan jelentik, hogy az angol királyi pár kanadai és északamerikai útjáról június hó 22-én érkezik vissza Angliába.

A német politika elmélyíteni törekszik szomszédi kapcsolatait

A német sajtó a német-dán megnemtámadási szerződés jelentőségének méltatása során megállapítja, hogy a német politika változatlanul arra törekszik, hogy szomszédaival elmélyítse és bizalomteljes alapra fektesse kapcsolatait. Németország nem az az állam, amely a semleges államok függetlenségét és sérthetetlenségét veszélyezteti.

A bolgár miniszterelnök nyilatkozata a bolgár követelésekről

A *La Suisse* párisi jelentést közöl Jerome Tharaudnak, a Paris Soir kiküldöttjének *Kiosszeivanov* bolgár miniszterelnökkel folytatott interjujáról. A bolgár miniszterelnök a többek között a következő nyilatkozatot tette:

— *Honfitársaim leghőbb kívánsága, hogy békében éljenek román szomszédaikkal. Ez az európai béke ügyét is szolgálná.*

Majd hozzáfűzte:

— *Egy-két négyzetkilométernyi földterület Dobrudzsából és egy-két kilométernyi part az Égeitengeren megszüntetné Romániával és Görögországgal való nyomorúságos vitáinkat.*

Népszavazás dönt a svájci nemzetvédelem fejlesztéséről

A svájci nép június 4-én népszavazással dönt arról, hogy helyesli-e a kormánynak azt a tervét, hogy *az ország védelmének további kiépítésére és a munkanélküliség leküzdésére több mint 400 millió frankot fordítsanak.* A 418 millió frankból 160 millió frankot fordítanának a hadsereg fejlesztésére, 16.4 milliót katonai építkezésekre, 40 milliót élelmiszerkészletek tárolására, 90 milliót közmunkákra, 26 milliót vasúti építkezésekre és nagyobb összeget talajjavításra, továbbá ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi célokra. A szabadelvű konzervatív párt és néhány kisebb párttöredék kivételével az ország valamennyi jelentékeny politikai pártja a törvényjavaslat elfogadását ajánlja.

Rehák Tamás tűzoltóparancsnok kitüntetése

Dr vitéz Kiss Lajos Budapest székesfőváros tűzoltófőparancsnoka, kerületi tűzrendészeti felügyelő, egyben a **Magyar Országos Tűzoltó Szövetség alelnöke** is. E minőségében a tegnapi nap folyamán Debrecenbe érkezett, hogy személyesen nyujtsa át a Magyar Országos Tüzoltó Szövetség **szolgálati érmeit Rehák Tamás tüzoltóparancsnok, járási tűzrendészeti felügyelőnek,** valamint a hivatásos tűzoltóság érdemes altiszt és tűzoltó tagjainak.

Rehák Tamás tűzoltóparancsnok két évtizedet meghaladó szolgálata, **Sőrés István** tűzmester 30 éves, **Kovács Imre, Dankó Gábor** tüzoltók 20 éves, **Vigh Sándor** tűzoltó 15 éves, **Urbán József** tűzoltó 10 éves szolgálata alkalmából az országos tűzoltó szövetség szolgálati érmével lettek kitüntetve.

A kitüntetéseket dr vitéz Kiss Lajos bensőséges házi ünnepség keretében a tűzoltólaktanyában felsorakozott tűzoltótisztek és tűzoltólegénység előtt nyujtotta át. Kiss Lajos tüzoltófőparancsnok beszédében hangoztatta, hogy a debreceni tűzoltóság szakképzettsége országosan elismert és a keleti végeken igen fontos feladatot teljesít. Hogy a debreceni tűzoltóság nívója az első tűzoltóságok közé emelte az intézményt, abban — Kiss Lajos elismerő szavai szerint — **dr vitéz Roncsik Jenő** tűzoltófőparancsnok mellett nem csekély része van **Rehák Tamás** tűzoltóparancsnoknak is.

Rehák Tamás tűzoltóparancsnok a többi kitüntetett tűzoltók nevében is megköszönte a kitüntetést és hangoztatta, hogy igen jóleső úgy a debreceni tűzoltóságra, mint a kitüntetettekre az ország első és nemzetközi viszonylatban is minta intézménynek számító budapesti tűzoltóság főparancsnokának elismerése.

A kitüntetések átadása után a budapesti tűzoltófőparancsnok megtekintette a tűzoltólaktanyát a tisztikar és a főparancsnok kíséretében és a látottak felett elismerését nyilvánította. Egyben megragadta az alkalmat, hogy a közelmultban Spanyolországban történt hivatalos tanulmányútja alkalmával szerzett tapasztalatait a tisztikar tagjaival megvitassa. Dr vitéz Kiss Lajos, aki egyébként a székesfőváros légoltalmi szervezetének a fő szakértő irányítója, ezúttal is hivatalos tanulmányútját szakította meg, hogy ezzel is kifejezze a debreceni tűzoltóság és a kitüntetettek iránti elismerését.

17 gyilkossággal vádolt cseh hóhér a miskolci vizsgálóbíró előtt

Stoffkó Sándor cseh légionista ügyében befejezte a vizsgálatot a miskolci vizsgálóbíró. Stoffkót 17 rendbeli gyilkossággal vádolják. A legborzalmasabb büntények egész sorát követte el magyar emberek ellen. A Felvidék több temetőjében exhumálták azoknak az áldozatoknak a holttestét, akiknek életét Stoffkó golyója oltotta ki. **Kassa felszabadulásakor Stoffkót elfogták és a miskolci ügyészség fogházába szállították,** ahol most a vizsgálat befejeztével várja sorsa további alakulását.

Elkészült a kövezetvám eltörlését célzó miniszteri rendelet tervezete

27 város akciót kezd másfélmilliós évi vámjövedelme érdekében

Elkészült az a miniszteri rendelettervezet, amelyet a kormány a kövezetvám eltörlése érdekében készittetett. A kövezetvám-kérdés régi probléma Magyarországon, amit több izben megkíséreltek megoldani, mindig eredménytelenül. A kövezetvám eltörlése mindig a vidéki városok szívós ellenálásán hiusult meg. A városok ugyanis érthető anyagi okból ragaszkodtak kövezet-vámrendszer fenntartásához, mert annak megszüntetése esetén 27 vidéki város körülbelül 1.5 millió pengő évi jövedelemtől esett volna el.

A kormány legutóbb mégis arra az elhatározásra jutott, hogy a kövezetvámokat a magyar idegenforgalom fellendítése érdekében feltétlenül meg kell szüntetni. Az idegenforgalom egyik leglényegesebb és legtöbb jövedelmet jelentő ága ugyanis a külföldről ideirányuló autósforgalom. A külföldi autósokat azonban az elmult évek folyamán minden magyarországi útjuk alkalmával kínosan lepte meg ez a speciális magyar intézmény, amely tőlük a dolog természetéből folyóan minden város határában megállással, magyarázkodással s végeredményben tetemes utazási késedelemmel járó különkülön adót hajtott be, azért, hogy kocsijukkal a városon keresztülhaladhassanak.

Értesülésünk szerint a kormány a városok bizonyos fajtájú kártalanítására vonatkozólag is dolgoztatott ki terveket. A városok azonban a tervezett kártalanítás mértékével nincsenek megelégedve. Ebben az ügyben a Magyar Városok Országos Szövetségének elnöki tanácsa Szendy Károly budapesti, majd Sopronyi-Thurner Mihály soproni polgármester elnökletével ülést tartott és elhatározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz és aggodalmának ad kifejezést a tervezett intézkedésekkel kapcsolatban.

Halálos ítélet

London, június 1. Ranpurból érkező jelentések szerint az ottani törvényszék három embert halálra, nyolcat életfogytiglani számüzetésre, ötöt pedig fegyházbüntetésre ítélt. Azzal vádolták őket, hogy januárban agyonütötték Bazalgette őrnagyot, Horitta államnak britt ügynökét. Bazalgette őrnagy annakidején izgatott embertömeget próbált szétoszlatni a ranpuri rádzsa palotája előtt. Miután két embert revolverével agyonlőtt, a tömeg nekiment és botokkal agyonütötte.

— **Kutyaharapás.** Kállay Mária, Baross ucca 24. szám alatti kifutólánya az este a Szent Anna ucca 5. számú ház előtt megharapta egy ismeretlen kóborkutya. A kutya foghelyét mutató sebet a mentők kötözték be.

Debrecen közönsége ünnepli Szabó Dezsőt

Városunk nagy érdeklődéssel várja a június 3-i ünnepélyt.

A debreceni Ady Társaság folyó év június 3-án délután 6 órakor a Kollégium dísztermében Szabó Dezső emlékünnepélyt rendez. A nagy magyar iró 60 éve született, 20 éve, hogy megjelent az Elsodort falu, mely fordulópont a magyar irodalom történetében. *Szabó Dezső* irodalmi működésén sokat vitatkoznak, tehetsége és értéke azonban nem vitás. Debrecen városa tiszteletét ezen ünnepély rendezésével akarja kimutatni, amelyen vallás- és korkülönbség nélkül fog résztvenni városunk ifjúsága és tehetségeink színejava, többek között *Oláh Gábor*, a magyar irodalom egyik legkiemelkedőbb alakja.

Nyolc hajón hazaindultak Franco olasz önkéntesei

Az olasz önkéntesek nyolc katonaszállító hajón hazaindultak. A hajók tegnap hajnalban indultak el Olaszország felé és egyik hajón utazik Serano spanyol belügyminiszter és a többi Olaszországba meghívott előkelőség.

Róma, június 1. A spanyolországi olasz önkéntesek Cadisból útban vannak Nápoly felé, 24,300 olasz önkéntest nyolc hajó szállítja vissza hazájába. Az önkéntesekkel együtt hazatér Gambara tábornok is, az olasz légió parancsnoka, továbbá velük jön **Serrano Suner** spanyol belügyminiszter, Franco tábornok képviseletében, valamint Queipo de Llano tábornok vezetésével nagyszámú spanyol tiszti küldöttség. Az önkénteseket szállító hajók keddre virradóra érkeznek meg Nápolyba, ahol ünnepélyesen fogadják őket. Délelőtt **III. Viktor Emánuel** császár és király szemlét tart a csapatok felett s három zászlóalj spanyol tisztiküldöttséggel együtt Rómába megy.

Ősállatokat keres egy expedició a Simpson-sivatagban

Adelaideből jelentik: Dr *Cecil Madigan* vezetésével tudományos expedíció indult a Simpson-sivatagba.

Ebben a négyszáz kilométer hosszú víztelen pusztaságban pusztult el 1848-ban *Ludwig Leichhardt* német természetkutató, aki először kísérelte meg, hogy áthatoljon Belső-Ausztrialián.

A mult év augusztusában nyolc férfi csontvázára bukkantak a sivatagban és azt hiszik, hogy azok a Leichhardt-expedíció tagjainak földi maradványai.

A most kiküldött Madigan-expedíció földrajzi, földtani és természetrajzi feladatok megoldását kísérli meg. Meg akarja állapitani, hogy *a sivatag kiterjed-e vagy pedig visszahúzódik, továbbá régi kiveszett ősállatok nyomait kutatja a sivatagban, mint például a diprodoton nevű óriás kenguruét és az őskrokodilét*, amely a tudósok véleménye szerint szintén Ausztráliában élt.

Az expedícióban egy-egy geológus, biológus, botanikus és talajspecialista tudós vesz részt, továbbá egy rádióstiszt és egy fényképész. Az expedíció 17 tevével indult a sivatagba.

— **Június hó 11-én délután 3 órai kezdettel a debreceni repülőtéren Honvédnap rendeztetik.** Látványos katonai mutatványok a nagyközönség számára.

Homokba írt történetek

I. Doboz-vásár a liliputi leventével
II. Földön és égen

(A nyugdíjas MÁV főtisztviselők május havi „baráti estjén" elmondotta

Zivuska Andor.)

Kedves Barátaim!

Mikor a maga teljes pompájában kibontakozik a tavasz: megjelenik a május, akkor mindig valami különös illuzió karolja meg a lelkünk!... Ugy érezzük, mintha valami csoda szépségü Fenség közeledne: mosolygó ajkkal, tüzesen lobogó szemmel, hosszú, ragyogó arany uszállyal; — karján kosarat tartva, mely tele, — szinte a kosárból kiömölni akaró virággal... virággal! S ez az illuziónk időtől független!... Ha jön a május, mindig megjelenik az, mindig megkarolja a lelkünk; mindig elibünk csillan; — járjunk az élet bármely szakában: tavaszán, Nyarán, őszén!... Egy változik csak: a május kosarában megjelenő virág!... Mikor még magunk is az élet májusában járunk: remény az és álom! S mikor már az élet őszében járunk: fáradt mosoly és — emlék!...

Valahogy úgy érzem, hogy a májusról, a forró nyár kapuját nyitogató májusról kellene szólnom. De én csak két kis történetet hoztam, amely mint pár év előtti kedves emlék tekint viszsza reám!... Májusi kis történet az egyik; a másik egy forró kánikulai: Julius havi emlék!... Igazi „homokba írt történet" mind a kettő: — hozza a ma és temeti a holnap! De valahogy úgy érzem, hogy a két kis történet mélyén csillan valami, ami egy pillanatra megérintheti a lelket... és ez az egyetlen ok amiért elő merek hozakodni velök!

Az első történetke címe:

„Dobozvásár a liliputi leventével!

Egy kockacukor történetkét már elmondottam egyszer... Ennek a történetkének is 2 kockacukor lesz a magva, amely, mint a reggeli kávétól kimaradt, meglakarított cukorkamaradvány, egy kis papirba begöngyölgetve ott rejtőzött a zsebem mélyén. A történetkét azzal kell kezdenem, hogy a „Böszörményi úton" az „öreg katonat kórházban" volt egy kis dolgom. Föltételes „megállója" a villamosnak!... Mikor kiléptem a kapun: épp lefelé száguldott a vilamos; tudtam, hogy az egy negyedórányi várakozást jelent; igy neki indultam gyalog, hogy elmenjek vagy két állomást az ácsorgás helyett!... Szép tavaszi délelőtt volt; aranyos napfényben ragyogott minden. Amint mentem, mentem, — élvezve a napfényt, friss tavaszi levegőt, a kertekből kicsapó virágillatot, — egyszerre egy szélesen kitárt kapuból egy feketén ragyogó, lakkozott fedelü Smoll pasztás doboz gurult, — elém; tova iramodva lábaim előtt. Én gyorsan lehajoltam és elkaptam a guruló dobozt. Ebben a pillanatban egy kipirult arcú, „levente-sapkás" legényke toppant elém, — ki a guruló dobozka után iramodott. Ijjedten nézett reám a — maximum — 4 évesnek látszó legényke, mikor megpillantotta a kezemben a repülés közben elkapott dobozt. Félve, szepegve mondta:

— Az enyém!...

Ránéztem.

— Tudom, — mondottam komolyan. — De látod, nekem épp ilyen doboz kell!... Megveszem tőled!...

Csendesen megingatta a fejét és ijjedten nézte a dobozt.

— Nem adod?... — kérdeztem.

— Nem! — mondta csendesen és kivette a kezemből a dobozt.

— Nem ingyen kérem, — mondottam fontoskodva, — cukrot adok érte.

Előkerestem az egyik hófehér kockát.

Megrebbent a szeme és egy kicsit megmozdult a szája.

— Adod?... — kérdeztem.

Tagadólag intett.

— Hát kettőért?! — Csendesen elővettem a másik kockacukrot is.

Nézett, nézett, — hosszan, mereven, — a cukorkákra tapadó, simogató szemmel; azután egy nagyot sóhajtott, a kezében tartott fekete dobozra nézett és csendesen, remegő kézzel felém nyujtotta a dobozt.

— Adod?...

Csak intett.

Én tempósan átvettem a dobozt, átnyujtottam a cukorkákat; — csendesen megforgattam... Megcsillogott benne a napfény.

A kis fiu lassan megfordult és ballagni készült a kapu felé.

— Megállj! — kurjantottam utána. Riadtan rám nézett.

— Gondoltam valamit!... Neked adtam a cukrot, — azt már nem veszem vissza; de visszaadom neked a dobozkát is!...

Megrebben a szeme, neki pirosodott az arcza; egy pillanatig várt, aztán remegve kinyujtotta a dobozka után a kezét. Mikor megérintette, hirtelen elkapta és a zsebébe gyürte...

Tovább mentem. Ebben a pillanatban a kis legényke elibem pattant... Feszes „vigyázz!" állásbe merevedett és a „levente-sapka" széléhez emelt jobb kézzel, szabályszerüen üdvözletet!...

— Derék! — mondtam közelebb lépve. — Nagyon szép!... De mondd csak, — aztán mindenkinek így szoktál te köszönni?...

Megrázta a fejét.

— Nem!...

— Hát?

— Csak annak, — akit szeretek!

Azzal eliramodott. Befutott a tágra nyitott kapun, egyenesen az őt üldögélő édes anyjához, — aki a gyereket szeretettel megölelte és mosolyozva megcsókolta.

*

Az első kis történetkének vége!

*

A másik kis történet címe:

Földön és égen.

Nyár volt; dél, rettenetesen tüzött a nap. Minden sugár, mint megannyi finomra élezett aranytü, furta az ágyat. Ilyenkor zúgó, semmire nem gondoló, előre szegett fejjel földre szegezett tekintettel bandukol az ember. Igy róttam a csendes lépéseket én is, mikor egy hatalmas koppanás, zuhanás zaja riasztott magamhoz, és pontosan elibem gurult egy mankó!... Fölnézek, látom, hogy egy jó negyvenes, kopottas külsejü, őszbe vegyült bajuszu ember van a kövezeten elterülve; egy két mankóra támaszkodó szerencsétlen ember, — aki hatalmasat zuhanhatott. Egyik mankója messzire elröpült — elém, — a másik a kezében maradt és az elvágódott emberek szégyenkező zavarával igyekszik föltápászkodni a földről.

Hozzá siettem; fölemeltem az elgurult mankót, kezébe adtam és — nagy üggyel, bajjal, — talpra segítettem.

Nagy hálálkodások közt vette át a mankót.

— Megütötte magát? — kérdeztem.

Tagadólag rázta meg a fejét.

— Nem!... csak... — zavartan porolgatta a ruháját, — csak, csak restellem a dolgot... nagyon restellem, ami történt!

— Az esést?!

— Azt! A garádics nem vállalja a mankót!... Lecsúszott... elbuktam!

A mutatott irányba néztem. Akkor láttam, hogy egy három kőgarádicsos üzlet előtt álltunk; egy „poharazásra" berendezett, boros-boltocska előtt! — Elmosolyodtam.

Csendesen vállat vont; egy kicsit elpirosodott, ügyetlenül a bajuszához nyult...

— Ebben a rettenetes melegben, — mondta, — mankón cammogva, — igen, igen elfullad, megszomjazik az ember;... szégyenlem a dolgot: egy pohár vizes borra akartam felkapaszkodni a boltba... Tíz fillér egy pohár; — visszacsusztam!... Való!... egy ilyen szegény, kopott ember valakinek, — azt a 10 fillért inkább kenyérre kellene megtakarítania! De hát... —

— Emberek vagyunk!... — mondtam. És ebben a pillanatban egy gondolat csapott belém; félszegnek, felemásnak, groteszknek tetszett az ötlet; de olyan erős, olyan követelő volt, hogy nem tudtam neki ellenállni! Szinte önkénytelenül érintettem meg az emberem vállát.

— Várjon!... el ne menjen!... Várjon meg, míg jövök!... — És felfutottam a három kőgarádicson, — be a boltba. A bormérő asztalhoz léptem.

— Tíz fillérért egy pohár vizes bort kérek, — mondtam. Kimérték.

— De valamit még kérek, — mondtam, — ha megbiznak bennem. Egy pillanatra kiviszem a poharat. Nem magamnak vettem!

Megbiztak. Kiléptem a szódavízzel pezsgő borral.

Kételkedve nézett rám az ember. Nem értett valamit.

— Öregem! — nyujtottam hozzá a poharat. — Ne kérdjen, ne gondolkozzék semmit. Hajtsa ki egészségemre!...

Csendesen ingatta a fejét.

— Jó szívvel hoztam! — mondtam. Mankóval, mankó nélkül holnap én is lecsúszhatok, lezuhanhatok a lépcsőn!... Emberek vagyunk mind és én igaz jó szívvel hoztam!

Az egészségemre!

Átvette a poharat; — és kihajtotta. ...Valami különös, — mindent kifejező ragyogás világította át az arcát.

— Áldja meg az Isten! — mondotta és visszaadta a poharat.

Befutottam vele a boltba és leadtam.

Mikor kiléptem a bolt ajtón, — egész kis embergyűrű állta körül az emberemet. Mustrálták, nézték; mikor megpillantottak, egyszerre minden szem reám tapadt... Szúró, kérdő, kellemetlen tekintetek; valami olyan: amiben benne lappang egy kérdés, — ami a cselekedet józanságát, észszerüségét kéri számon!... Nem birtam a tekinteteket és zavarba jöttem...

Mikor az ember meghátrál a tekintetek kellemetlen sortüze elől, — úgy igyekszik túl lenni a dolgon, hogy tovább megy és közömbösen a földre néz, vagy az égbolt felé emeli a szemét!... Én is így tettem: — a kellemetlen tekintetek barrikádján túllépve, — közömbösséget erőltetve magamra, tovább indultam, — ég felé emelt szemmel!...

A forró kék acéllapként ragyogó égbolton hófehér, puha habként fodrozódó bárány fellegek úsztak..., és nekem úgy tetszett, hogy az ezüstösen úszó fellegpárnácskákon borzas fejü angyalkák könyökölnek,... rám néznek — és mosolyognak!

*

Köszönöm a szives figyelmet, a második történetkét is befejeztem!

Hét pályaműű érkezett be a Baltazár emlékmű pályázatra

Debrecenből Nagy Sándor János és dr Dolhay Imre és társa, Budapestről Óra Sándor és Máyer Ferenc, valamint Gáldi Gyula szobrászművészek pályáztak.

A Baltazár-emlékműre kiirt pályázat, melynek célja a nagy püspök emlékének méltó és művészi megörökítése, tegnap, június elsején 12 órakor járt le.

A pályázati határidő lejártáig hét pályaműű érkezett a Déri múzeumba, melynek egyik termében a pályaművek modelljeit és a pályázati iratokat elhelyezték a döntés időpontjáig.

Nagy Sándor János szobrászművész, a Dóczi intézet tanára, két művel is pályázott. Ugyancsak pályázott Debrecenből dr **Dolhay** Imre és társa három különböző modellel. Ezenkivül Budapestről **Gáldi** Gyula szobrászművész és valamint **Óra** Sándor szobrászművész és társa **Mayer** Ferenc építőművész küldték be pályamunkájukat.

A szoborművek Baltazár püspök elhivatottságát, prófétai szellemét igyekeznek nagyrész kifejezésre juttatni. Az egyik pályázó, Óra Sándor és Máyer Ferenc a modellhez mellékelt leirásban irja, hogy az elgondolás az volt, hogy az elhunyt nagynevü püspök egyéniségére is jellemző és a református szellemmel egyező, modernségben is magyar formákkal és kizárólag magyar eredetü nemes anyagból, fehér mészkőből állitsanak síremléket Baltazár püspöknek.

A pályaművek felett értesülésünk szerint rövid időn belül dönt a Baltazár Dezső emlékmű-bizottság.

Június 3-án nyilik meg a XI. Szegedi Ipari Vásár

Félárú utazási kedvezmény Szegedre.

Június hó harmadikán, szombaton déli 12 órakor ünnepélyes keretek közöt nyilik meg a XI. Szegedi Ipari Vásár. A kereskedelemügyi miniszter képviseletében **Vargha József** dr iparügyi államtitkár nyitja meg a vásárt. A vásármegnyitás ünnepélyes aktusáról a rádió helyszini közvetitést ad. A szegedi vásár ideje alatt 50 százalékos utazási kedvezménnyel lehet Szegedre utazni, ezenkivül az ország minden irányából filléres vonatok is érkeznek a szegedi vásárra.

A kézműipar, háziipar, iparművészet és népművészet gazdag tárháza a Szegedi Ipari Vásár, amely számtalan látványosságot biztosit a közönség részére. A nagy kiállitási anyag mellett több érdekességgel is szolgál a vásár s mindenekelőtt azt a szempontot tartja szemelőtt, hogy a látnivalók mellett a közönség legkellemesebb szórakoztatásáról is gondoskodjék.

Életbe lépett az 50 százalékos utazási kedvezmény, amely június hó 13-ig, tehát két nappal a vásár zárása utánig marad érvényben.

Minden irányú felvilágositással szolgálnak a vásár irodái: Szeged, Horváth Mihály ucca 3., telefon: 14-16 és Budapest, VI. Terézkörút 7., telefon: 111-111. szám.

A NAGYERDEI strand hideg és meleg medencéi egészségét, munkakedvét növelik.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYOGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA, május 27-től, június 3-ig: „Kigyó", Piac ucca 31., telefon: 30-95 szám. — „Magyar korona" Kálvin-tér 15., telefon: 16.06. — „Csillag", Árpád-tér 1., telefon 29-32 „Sas", Hatvan ucca 70., telefon: 11-39 szám. — „Szent Háromság", Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14., telefon: 17-09.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Dal ez is

Dal ez is csak szomorú,
Szívben tövis-koszorú.

Hang ez is csak remegő,
És csendes, mint a temető!

Vágy ez is, de jaj neked,
Mert életeddel fizeted...

Csók ez is csak keserű,
Jobb nála a szemfedő!

És élet is ha akarod,
Ha tetszik meg is tarthatod!

Polgár Gyula.

— **Dr Kölcsey Sándor polgármester Budapestre utazott a tegnapi napon,** ahol több fontos hivatalos ügyben folytat tárgyalást.

— **Uj mentőorvosok.** A polgármester június elsejével Izsák Ferenc, Juhász István és Szentandrássy Lászlót hat hónapra szigorló mentőorvosokká, Barna Tibort, Dienes Gábort és Lakatos Károlyt pedig a strandidényre a nagyerdei uszodához és népfürdőhöz nevezte ki mentőorvosokká.

— **Szaktanfolyam záróvizsgája.** A fiú kereskedelmi iskolával kapcsolatos Egyéves Kereskedelmi Szaktanfolyamon Középiskolákban Érettségizettek számára tegnap folyt le az évvégi záróvizsgálat. A szaktanfolyamon a vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából Kiss József tankerületi királyi főigazgató elnökölt. A vizsgálat igen jól sikerült, amelynyiben 19 jelölt közül öten jelesen és négyen jól feleltek meg. Jelesen feleltek meg: Ádám Piroska, Király Edit, Kovács D. Zoltán, Pongor Erzsébet és Szalay Anna.

— **Naményi Zoltánt,** a Magyar Távirati Iroda debreceni fiókjának munkatársát a központba rendelték be, hol a Távirati Irodával kapcsolatos Magyar Országos Tudósító politikai munkatársa lesz. Naményi Zoltán kilenc éven át teljesített Debrecenben szolgálatot, tudásának és képességeinek javát adva. Kedves úri modorával sok barátot szerzett magának. Távozását kollégái és ismerősei sajnálattal látják, viszont örömmel veszik, hogy magasabb beosztásba kerül. Naményi Zoltán már a napokban elfoglalja új helyét Budapesten.

— **A debreceni Katolikus Otthon** elnöksége ezúton külön is kéri tagjait, hogy folyó hó harmadikán szombaton az otthon helyiségében, Kandia ucca 17. szám alatt, délután 6 órakor tartandó gyűlésen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

— **Június hó 11-én délután 3 órakor a debreceni repülőtéren** nézze meg a Honvédnap sokoldalú és bravuros **katonai mutatványait.**

Az összes órások ékszerészek

a nyári hónapok alatt június, július, augusztus hó szombatján üzleteiket 2 órakor bezárják hétfő reggelig.

— **Ma lesz a városi zeneiskola** hangversenytermében Schmogrovits Piroska és Fehér Vera önálló zongoraestje, este 8 órakor, június hó harmadikán, szombaton este 8 órakor pedig az akadémista növendékekkel lesz hangverseny, Dohnányi legszebb műveiből. Ingyenes jegyek igényelhetők.

— **A Csapó-utcai Egyházrész** június 3-án, szombaton este fél 8 órai kezdettel a **Szapanos utca 16. sz alatt levő** gyülekezeti otthonában a bibliakörök tagjai részére **szeretetvendégséget** rendez. A szeretetvendégségben a háziasszonyok adják össze az élelmiszereket úgy, hogy szegény bibliaköri tagok is részesülhessenek belőle. Az egyházrész teával járul hozzá, amelynek az ára 30 fillér. Kérjük a háziasszonyokat, hogy az élelmiszereket június hó 3-án már a délutáni órákban szíveskedjenek a gyülekezeti otthonba elküldeni. A szeretetvendégségre mindenkit szeretettel hív és vár az egyházrész vezetősége.

X DEBRECEN és H.-SZOBOSZLÓ alkalikus tartalmú strandfürdők vizéhez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcikkeket a **Benyáts Emil** harisnya- és kötöttárú gyára gyártja. Eladás: nagyban és kicsinyben.

— **A Baltazár Dezső-utcai központi elemi fiuiskola** folyó hó 3-án, szombaton délután 4 órai kezdettel az iskola udvarán (kedvezőtlen idő esetén a tornateremben) tornabemutatót tart, melyre a szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghívja a Tantestület. — A tornabemutató után a gyermekek ez iskolai évi rajz- és kézimunkája megtekinthető. — A tantestület már most felhívja a szülők figyelmét, hogy gyermekeiket a jövő tanévben iskolánkba óhajtják járatni, előjegyzés végett június első hetében d. e. 11—12 között az Igazgatónál jelentkezhetnek.

— **Gál Ibolya nyerte „Magyarország legjobb háziasszonya" címet** a budapesti főző, varró, foltozó és gyermeknevelő versenyen. Ő fogja képviselni Magyarországot a Belgiumban lezajló világversenyen. Gál Ibolya 17 éves.

— **Ádámig nyulik vissza családfája** Myers Lajosné johannesburgi asszonynak, aki a város levéltárában felkutatta családfáját. Ősei Ádám é sÉvánál kezdődnek és számos történelmi név van közöttük. Az eredeti okiratok beszerzése maga 35.000 pengőbe került.

x **Schuller festőmester** lakását Hatvan ucca 42. alá helyezte át. Telefon: 22-27.

— **A kasseli német frontharcos találkozón** a Magyar Frontharcos Szövetség is képviselteti magát. Mintegy 400.000 német frontharcos nyujt egymásnak kezet a bajtársi találkozón.

x **Uj gyorsíró—gépírótanfolyam** kezdődik június elején a Naményi Gyorsíróiskolában. — Tanfolyam után állami állásokra is képesítő bizonyítvány. Vidékről bejárónak 85 százalékos tanulókedvezmény. (Rákóczi u. 17.)

— **Frick német belügyminiszter magyarországi látogatását** élénken kommentálják a német lapok. Közlik, hogy a német belügyminisztert Magyarország kormányzója magánkihallgatáson fogadja és találkozik Frick miniszter Teleki miniszterelnökkel és Csáky külügyminiszterrel is.

— **Balesetek.** Lippai Róza Böszörményi u. 5-c. alatti lakos az éléskamrában felállt egy székre, hogy a szalonnából vágjon. Közben a szék kicsuszott alóla és a kés a lábán súlyos sérülést ejtett. — Agárdi Gyula mikepércsi ut 10. sz. alatti fiu leesett a kerékpárról és az orrán szenvedett zúzódást.

— **A bebertoni amerikai iskolában** robbanás következtében 57 személy megsérült. A sérültek között négy felnőtt és 53 iskolás gyermek van. Három gyermek állapota életveszélyes.

— **Nagy földrengés volt Görögországban.** Missolungi tájékán szerdán éjjel erős rázkódtatások voltak észlelhetők, melyek anyagiakban nagy károkat okoztak. Emberélet nem esett áldozatúl.

— **Báró Cramm, a híres német teniszbajnok svéd állampolgár lesz.** — Svédországban telepedett le és folyamodott az állampolgárság elnyeréséért. Cramm egy külföldi körútja során sértőleg nyilatkozott a nemzeti szocializmusról, azért hazatérése után másfélévi fogházra ítélték, de félév után szabadonbocsátották.

— **Tilalmi időkben röpcédulákat ragasztott ki Budapesten** s ezért 40 pengő pénzbüntetésre ítélte a pestvidéki törvényszék Schőmer Ottó magántisztviselőt. Az ítélet jogerős.

— **Szarazsoglu török külügyminiszter Moszkvába utazik.** Politikai körökben azt vélik, hogy Moszkva és Ankara között megkezdett tárgyalások folytatását jelenti a török külügyminiszter oroszországi útja.

— **A debreceni statusquo-ante izr. anyahitközség rabbisága jelenti,** hogy hivatali helyisége folyó hó 4-től, vasárnaptól a József királyi herceg ucca 45. szám alatt lesz az udvarban a hátulsó épületben. Hivatalos órák köznap délután 2—4 óráig.

— **Zsidó istentiszteletek.** A statusquo ante hitközség templomaiban az istentiszteletek rendje, folyó hó 2—9-ig: Pénteken este a Deák Ferenc uccában negyed 8 órakor, a Kápolnási uccában félnyolc órakor, szombaton reggel mindkét templomban 7 órakor, délelőtt az ifjúságnak a Kápolnási uccában negyed 10 órakor, a felnőtteknek a Deák Ferenc uccában fél 11 órakor, délután az ifjúságnak a Kápolnási uccában fél 4 órakor, a felnőtteknek mindkét templomban 5, este 8.20 órakor. Köznap mindkét templomban reggel negyedhét órakor, este 7.50 órakor. — Rabbiság.

— **Istentiszteletek ideje az orth izr. templomban.** Péntek 7.20, szombat reggel 7.30 órakor. Szombat kezdete d. u. 7.10, szombat vége 8.20 órakor.

A debreceni

szücsmesterek

felhívják a **Hölgyek** figyelmét, hogy a szőrmebundáikat és **szücsmunkáikat most** alakíttassák és javíttassák a **nyár folyamán,** mivel szeptember 1-től a munkabérek magasabbak és így a közönség **olcsóbban elvégeztetheti** szücsmunkáit.

— **Ha belei el vannak dúgúlva és a gyomra rossz,** úgy folyamodjék azonnal a természetes **Ferenc József** keserűvízhez, mert ez már csekély, alig egy pohárnyi mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

— **A kollégiumifjúság telepítési mozgalmának** június 4-re hirdetett népzene délutánja technikai okokból június 10-én, szombaton d. u. fél 6 órára marad. A műsor változatlan: énekel Hajdú Anna, előad és hegedűszólót játszik Balla Péter stb. A 4-re megváltott műsorok érvényesek, vagy visszaválthatók a kollégiumi széniori hivatalban (díszteremmel szemben).

— **Ujabb tömeges gombamérgezés történt** a budafoki hármas mérgezés után. Kispesten Öze Jánosné 56 éves asszony az erdőben gombát szedett s megfőzte vacsorára családjának. — A gombától a háromtagú család súlyos mérgezést szenvedett s a Rókus kórházba szállították őket.

— **Asztalosmester kartársaimat tisztelettel felkérem,** hogy ma este 7 órakor az ipartestület körhelyiségében asztalos szakosztályi gyűlést tartunk, melyen megjelenni szíveskedjenek. Fontos folyó ügyek és újabban megállapított, de még esetleg megfellebbezhető munkabéreket tárgyaljuk. — Egyben tudatom kartársaimmal, aki három egymásutáni szakosztályi gyűlésről igazolatlanul elmarad, az újabb rendelkezések értelmében az iparosszék elé utaljuk, mely törvényes jogánál fogva minden ilyen kartársat 100 pengőig elmarasztalhat. Asztalos-szakosztály elnöke Bálint Sándor.

Legolcsóbban kifogástalanul

fest, tisztit

Weisz Arany János-u 20

1 férfiruha tisztítás és vasalás 3 P.

— **Egyenruhát kapnak a román képviselők.** Az egyenruha kék színű lesz, nyáron azonban ezt fehérre cserélik át. A most lefoly képviselőválasztáson megválasztott román **képviselők** már ebben az uniformisban jelennek meg a parlamentben.

— **Hétfőn hírdetik ki a budapesti ügyvédi kamara tisztújításának eredményét,** melyet a tisztikar zsidó tagjainak lemondása tett szükségessé. A szavazások simán folytak le.

— **Jugoszláv vendégek Budapesten.** Dr Mehmed Spaho közlekedésügyi miniszter, Ilics Ládo, Belgrád polgármesterével Budapestre utazott, a magyar kikötők tanulmányozása végett.

— **Robbanás katasztrófa történt** a lengyelországi pucki kikötőben. Szerdán délután felrobbant és elsüllyedt a „Kuznica" lengyel motoroshajó. — A legénység közül négyen életüket vesztették.

— **Anglia kínai katonai attaséja japán fogságba esett.** Japán csendőrök fogták el Kalgan környékén, mert észak felé utazva átlépte a japán határvonalat, holott erre nem volt írásos engedélye. Spears attasét fogva tartják a japánok.

— **Lugmérgezés.** Kónya Margit 18 éves felsőjózsai leányt súlyos lugmérgezéssel szállították a debreceni klinikára. Öngyilkossági szándékból vette be a mérget. Ennek valószinüleg szerelmi csalódás az oka.

— **Rendőrségi hírek.** Az egyetem gazdasági hivatala feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a klinikai mosóház ruharaktárának lakatját feltörte. Hogy vitt-e onnan el valamit, azt még nem tudják. — Dr. Háló Tibor József kir. hg. u. 7. alatti ügyvéd pincéjének lakatját feltörték és onnan szódavizes üvegeket és mosószappant loptak.

Anyakönyvi hírek

Születések: Burai Béla fm. Bellegelő 474. leány Mária. Vámos János npsz. Torockó u. 46. leány Juliánna. Szabó Imre npsz. Haláp 106. leány Erzsébet. Turi István npsz. Haláp 101. fiu József. Karmazsin József fm. Bellegelő 356. fiú István. Klein Géza szabó s. Hajdusámson, fiu Endre. Balla Imre npsz. Bagamér, fiu Gyula. Dr. Molnár György ügyvédjelölt Diósgyör, fiú György. Zs. Nagy István cipész s. Hajdúböszörmény, leány Margit. Vas István tehenész Bellegelő 522. fiu András.

Eljegyzések: Gulyás Ferenc állami tanító Jászárokszállás—Molnár Sára Rothermere u. 10. Papp József lakatos s. Hajnal u. 2.—Nagy Zsófia Simonffy u. 2. Székelyhidi Gábor malommunkás Klapka u. 26.—Grepli Ilona Csap ó. 56.

Halálozások: László András ácsmester ref. 74 éves, Csokonai u. 41. Balázs Mártonné ref. 44 éves Sámsoni út 12. Vengrin Sándor ref. 14. hónapos Böszörményi ut 85. Farkas Katalin g. kat. 8 éves, Gróf Leiningen u. 87. Beőthy Csaba r. kat. 5 hónapos Sárrétudvari. Kovács Imréné szegényházi ápolt ref. 70 éves, Ispotály tér 12. Kovács Zsuzsánna szegényházi ápolt ref. 73 éves Kishegyes út 40. Özv. Kiss Imréné ref. 74 éves, Kishegyesi ut 40.

— **Fejére esett egy asztal** Csiha Sándor, Pozsonyi út 11. alatti lakos, asztalossegédnek, pakkolás közben, — amikor a szekrényről le akarta venni. A kis asztal hosszú vágott sebet ejtett a koponyáján. A mentők részesítették első segélyben.

— **Megharapta a kutya** Gönczi Sándor munkást, a hosszúpályi uradalomban. A kutya gazdája Fried József intéző ellen megindult az eljárás gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt. A debreceni törvényszéken dr Tokay Gyula tanácsa tartotta meg a főtárgyalást az ügyben és az intézőt elítélte negyven pengő pénzbüntetésre.

— **Meghalt Horace Mayo, a világhirű amerikai sebész.** Csikágóban 73 éves korában meghalt dr Charles Horace Mayo, a kiváló amerikai sebész, ki bátyjával, Williammal együtt életét és vagyonát a rochesteri világhires Mayo-klinika fejlesztésének szentelte s ennek 2,800.000 dollárt adományozott. A Mayo-klinika, melynek magvát a Mayo-fivérek atyja, dr W. W. Mayo alapította, szerény kórház volt, most pedig a világ legtökéletesebben berendezett klinikája, melynek sebészei az emberi test minden részén tudnak műtétet végezni. A klinikának 128 orvosa, 500 főnyi ápolószemélyzete van, betegeinek száma 1938-ban több mint 80.000 volt. Vagyona 10 millió dollár, szegény betegei ingyen kezelést kapnak, a gazdagok eskü alatt vallott jövedelmük 10 százalékát adják.

— **Spanyol tábornok a német frontharcos seregszemlén.** Vasárnap Kasselben nagy frontharcos seregszemle lesz A német frontharcosok közül mintegy háromszázezer gyűl össze ezen a nagy táborozáson, amelynek érdekes külföldi vendégei is lesznek. Queipo de Llano, a spanyol polgárháború ismert tábornoka, szintén jelen lesz, továbbá több más magasrangú spanyol tiszt is. A berlini japán nagykövet szintén bejelentette részvételét, továbbá az olasz japán, spanyol, magyar és finn katonai attasé is. Magyarországból, — Olaszországból s Finnországból frontharcos-küldöttség érkezik Kasselbe.

— **Roosevelt ragaszkodik a semlegességi javaslat letárgyalásához** s közölte a demokratapárt vezetőivel erre vonatkozó kívánságát.

Gyász rovat

DR TORMÁSSY DEZSŐ, ZÓLYOM UTOLSÓ MAGYAR RENDŐRKAPITÁNYA MEGHALT.

Debrecen úritársadalmának ismert tagja dőlt ki az élők sorából. Hosszú betegség után, a debreceni klinikán 54 éves korában elhunyt dr **Tormássy Dezső,** Zólyom utolsó magyar rendőrkapitánya. A Szlovákiában maradt Zólyomban teljesített szolgálatot 10 éven át. Trianon után a csehek elől menekülnie kellett, mert izzó hazafisága közismert volt. Kecskeméten kapott az ottani rendőrkapitányságon beosztást, majd nyugdíjba ment. Bírósági végrehajtó lett és körülbelül 10 éve Debrecenben telepedett le családjával. A végrehajtói karnak közismert és szeretetben álló tagja volt. A legutóbbi időkig hűségesen látta el szolgálatát. Hónapokkal ezelőtt súlyos betegség támadta meg. A napokban családja beszállíttatta a debreceni klinikára, ahol azonban az orvosi tudomány már nem tudott segíteni — gyászolja özvegye és három gyermeke.

Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemetőben.

Dr. Tormássy Dezső

ny. rendőrkapitány, kir. bírósági végrehajtó,

Debrecenben elhunyt. Temetése pénteken délután fél 5 órakor lesz a Köztemető 2 A) terméből, ref. szertartással. Lakása: Bocskay-kert. —

Pusztai temetkezési intézet.

Mélységes fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb férj, apa, após, nagyapa,

Csillag Ignác

életének 74-ik évében hosszas szenvedés után visszaadta jóságos lelkét Teremtőjének.

Gyászolják:

felesége sz. **Glück Róza**
gyermekei **Juliska, Miklós, Erzsike**
menye **Csillag Miklósné** sz. **Leitner Erzsébet**
vejei **Stark Sándor, Havas Károly**
unokái **Miksa, Eva, Vera.**
dédunokái **Ellen és Barbara**

Temetése pénteken délután 3 órakor lesz az izr. temető halottasházából.

— **Hirtelen meghalt a lakásán** Kovács Istvánné 27 éves sárándi asszony Az orvosi vizsgálat adatai szerint halálát szívbénulás okozta. Ugyancsak hirtelen halt meg Hajdúböszörményben Szabó Imréné 43 éves asszony. A halál oka szívbénulás.

— **A klinikán bérmált a pécsi püspök egy beteg kisleányt.** Az idén a pécsi bérmálásnak volt egy különösen megkapó epizódja. Virág Ferenc pécsi püspök a gyermekklinikán bérmált egy két hónapja betegeskedő diákleányt, Allaga Liviát, a Szent Erzsébet leánygimnázium IV. osztályú növendékét. A megyésfőpásztor Csigi Imre dr püspöki levélláros kíséretében érkezett a klinikára, ahol a kápolnába tolókocsin kihozott kislánynak kiszolgáltatta a bérmálás szentségét.

— **A határszéli birtokosok vámmentesen vihetik terményeoket Jugoszláviába.** Belgrádból jelentik: A pénzügyminiszter rendelkezése értelmében azok a jugoszláv birtokosok, akiknek Magyarországon és a volt Ausztriában vannak birtokai, a szomszédos határzónában termelt termelvényeiket vám- és illetékmentesen vihetik be Jugoszláviába.

Feltartóztattak az angolok egy gőzöst 900 zsidó bevándorlóval

Jeruzsálem, június 1. Egy angol rendőri osztag Jaffa előtt ismét feltartóztatott egy gőzöst 906 illegális zsidó bevándorlóval. A gőzös állítólag román hajótársulathoz tartozik és panamai lobogó alatt hajózott. Az angol hadihajó Haifa kikötőjébe irányította a gőzöst, ahol őrizetbevették az utasokat és a legénységet.

Borzalmas szerencsétlenség az állatkertben

A párisi állatkertben éppen úgy, mint minden állatkertben, korlát tartja megfelelő távolságban a közönséget az oroszlánok ketrecétől. Tegnap, amikor az őr éppen nem volt a közelben, egy hatvanéves férfi, Jean Boyez nyugdíjas állami tisztviselő átbujt a korlát alatt. Az oroszlán elheveredve hunyorgatott. A nyugdíjas tisztviselőnek az volt a benyomása, hogy ez az oroszlán már leöregedett, böles s minden rosszindulat nélkül, derűsen nézi a világot. Az öregúr kedveskedni akart az állatok királyának. Egy papíresomagból nyers húst vett elő, amelyet még az állatkertbe jövet vásárolt kedvenc oroszlánja részére. A húst a rácsok közt benyujtotta a békésen pihenő állatnak.

Ebben a pillanatban megdöbbentő dolog történt. Az oroszlán váratlan gyorsasággal, mohón rávetette magát az ajándékra és a **húsdarabbal együtt bekapta a kedveskedő öregúr kezét is.**

Az állatkerti őrök apró kaviesokat szórtak az oroszlán szemébe. A fenevad végül elengedte áldozatát. Kihívták a mentőket és a szerencsétlen embert, aki elájult, kórházba szállították. Állapota nagyon súlyos. Vigyázatlansága következtében kezefejét elvesztette s az egész jobb karja össze van marcangolva.

Elítélték az ukrán szervezet tagjait

Rownóban (Volhinia) 19 ukránt 3—13 évig terjedő fegyházbüntetésre ítéltek. Az elítéltek legnagyobbrésze a lembergi egyetem hallgatója. Valamennyi tagja az ukrán nemzeti szervezetnek. A tárgyalást zárt ajtók mögött folytatták.

— **Június hó 11-én délután 3 órai kezdettel a debreceni repülőtéren Honvédnap.**

— **Hivatlan éji látogatás — egy hónapi fogház.** A múlt év augusztusának egyik éjszakáján történt, hogy Takács Imre bárándi lakos felkereste volt házastársát Sárrétudvariban s bezörgetett az ablakán. Az asszony megkérdezte ki az s mikor megtudta, hogy a volt férje háborgatja, nem nyitott neki ajtót. Erre Takács feldühödött, s felkapott egy vastag akáckarót és az ajtót betörte vele. Az asszony kiutasította, s hogy nem ment ki, segítségért kezdett kiabálni. Takácsot azonban mindez nem zavarta, összeszedte szépen a holmijait, bekötötte takarosan az asszony egyik kendőjébe s mint aki jól végezte dolgát, hazament vele Bárándra. Az asszony az éjszakai erőszakos behatolásért volt házastársát feljelentette magánlaksértés bűntette címén s eljárás indult ellene. A bíróság Takácsot egy hónapi fogházra és 3 évi jogvesztésre ítélte.

SZERET élni? Strandoljon a nagyerdőn!

Időjárás

Hazánkban ma valamivel erősebben megindult a felmelegedés. A hőmérséklet az ország középső és keleti, északkeleti részein elérte a 25 fokot, a Dunántúl nyugati és déli felében azonban még mindig alig haladta meg a 20 fokot. Többfelé volt kisebb eső, de egy milliméternél nagyobb csapadékmennyiséget eddig nem jelentettek. Az északkeleti határmegyékben még mindig élénk az északi északkeleti szél.

Jóslás: **Északi, északkeleti szél, változó felhőzet, több helyen eső, zivatar. A hőmérséklet alig változik.**

Mozi

Francia szobalány

A Hungária mozgó filmje.

Deval kedves, mulatságos vígjátéka filmen is nagy siker, bár a darab csillogó francia könnyedségét, finom humorát teljesen amerikai ízűvé változtatták vásznon. A közönség ízei is nagyszerűen szórakozott az amerikai családba szobalányként becsempészett párisi feleség fordulatos és páratlanul mulatságos történetén. A szereplők pedig reménykednek, főleg a szobalányfeleség szerepét elragadó bájjal megjátszó Olympe Bradna és a kitünő Ray Milland.

A kisérő műsorban szívesen néztük meg ujra Garry Cooper és Claudette Colbert brilliáns vígjátékát, a **Kékszakál 8-ik feleségét** és a friss aktuális híradót.

A PHÖBUS GYŐZÖTT SZOLNOKON.

Szolnok június 1. Phöbus FC—Szolnoki MÁV. 5 : 3 (1 : 2). Nemzeti bajnoki labdarúgómérkőzés. A két csapat izgalmas küzdelméből a Phöbus került ki győztesként. Szünet előtt ugyan a szolnokiak támadtak többet, de a II. félidőben két ifjúsági játékossal kiállott fedezetsoruk nem bírta a nagy munkát, visszaesett, úgyhogy a budapesti együttes nagy fölénybe jutott.

JÚNIUS

MAGYAR SZEMLE

Szerkesztőbizottság:
GRÓF BETHLEN ISTVÁN elnök
SZEKFŰ GYULA alelnök

A lengyel-magyar határ — KOMORÓCZY GYÖRGY
A tanyavilág egészsége — ERNYEI ISTVÁN
Magyar népi jog — BÓNIS GYÖRGY
Rügyfakadás — RAPAICS RAYMUND
Szent István tudományos képe — FERDINANDY MIHÁLY
A regényíró Kodolányi — SŐTÉR ISTVÁN
Kincsestár — TRÓCSÁNYI ZOLTÁN
A horvát válság — PROKOPY IMRE
Az új állattár — DUDICH ENDRE
Koszorús francia regények — MAKAY GUSZTÁV
Gazdasági újjáépítés előtt — RUISZ REZSŐ
Külpolitikai szemle — OBSERVANS
Brunszvik Teréz naplói — PRAHÁCS MARGIT

Szerkeszti:
ECKHARDT SÁNDOR

MAGYAR SZEMLE TÁRSASÁG
Budapest, Vilmos császár-út 26.
ELŐFIZETÉSI ÁRA
6 ingyen „Kincsestár"-kötettel
évi 9 pengő 60 fillér

Szerelem tüzön-vizen keresztül

Regény — Irta: Szekula Jenő

(30)

Arca vörösre vált, akár a főtt rák, mint mindig, ha valótlanságot mondott. Ezt Lea is észrevehette, míg társának lángbaborult arcát tanulmányozta.

De nem vitatkozott tovább. Sokkal jobban lekötötte figyelmét a Duna eleven képe. Halászladik vonult föl óriási hálót kifeszítve, míg riadt kiáltozással figyelmeztették Holt urat, hogy hele ne rohanjon hálójukba.

A szigeti oldalon dongáikkal ég felé fordított csónakok merengtek a napon, halványzöld füzek alatt. Itt-ott barnára sült fürdőző népet is lehetett látni, messziről úgy hatott ez, mintha cigánykaraván táborozna a dunai szigeten. Távolabb feltűnt egy magános sátor. — Fiatal nő lépett ki a sátorból, hajában virág pirosiott, mint valami nomád szépségnek Hawai boldog szigetén. Színes, eleven és mozgalmas kép, végig a hosszú partvonalon, pedig mindenütt táblák figyelmeztették a kirándulókat, hogy ezen a helyen tilos a kikötés a vízművel miatt.

Itt-ott eldugott partszakadékban máglyatüzek füstölögtek, mintha pogány istenek készülnének áldozatot hozni, pedig csak lecsót főztek az evezősök.

— Boldog magyarok! — sóhajtott fel az amerikai leány irigyen. — Ők hétköznapokon is ráérnek vikendezni.

Az óriási motoresónak vad iramban száguldott a vizen és meg sem álltak, csak Szigetmonostor alatt. A stég közelében kötöttek ki.

Holt úr a parton maradt, hogy vigyázzon a motorosra. Ők pedig sétára indultak. Ritkás erőbe jutottak. Az ég kéklől ragyogott fejük fölött, a gyér lombokon át.

— Azt kellene hinnem, hogy azért szökött meg elölem, mert gyáva — folytatta Lea az évődést fölényes modorban, de hangjában még mindig ott vibrált a gúny és a sértődöttség keserűsége.

— Ugyan!

— Tudom, hogy nem gyáva. Hírneves fiú, akiről a lapok is megírták, hogy nem ijed meg a nőktől. Akkor valami más okának kell lenni futásának. Előttem mégis titkolja. Talán udvariasságból?

Legelésző fácán pattant föl virágzó bokor aljáról, hogy riadt futás után repülve meneküljön a közelgő pár elől.

— Talán azt is megbánta — évődött Lea —, hogy csókott lopott a csónakban. Félt a következményektől?

— Nem bántam meg, bár a következmények elég súlyosak voltak. Nincsen éjjelem-nappalom azóta, hogy tündérajkának gyilkos mérgét megízleltem. Olyanná váltam, mint a holdkóros.

— Maguk európai fiúk olyan szépen tudnak hazudni, mint ha könyvből olvasnák.

— Más európai fiatalembert is ismer rajtam kívül?

— Nem ismerek. De a többi is ilyen lehet.

Kiértek újra a folyópartra. — Kedves, emeletes, fehérfalú szálloda tűnt föl a fák között. Előtte nyitott nyári nagy vendéglő. Letelepedtek a magas terraszon és ebédet rendeltek. Csak kevés vendég volt itt rajtuk kívül. A túlnani magaslatok felől sejteni lehetett Szentendrének fehér házsorait. — Egy komp vonult át a Dunán kocsival, lóval és utasokkal megrakodtan. A közeli stranfürdőről zsivaj és hangos röhej hangzott, elvegyülve fókaszerű ugatással, amellyel egyik-másik úszóbajnok szórakoztatta társaságát.

Vaddarazsak zsongicséltek a fehéren terített asztal körül. Gyuri serényen hessegette őket, mert Leát ijesztgették. De nagyon boldognak érezte magát a fehérbőrű idegen leány társaságában.

Lea érdeklődve tekintgetett körül:

— Kedves kis nyári szálloda ez — mondta. — Lehet, hogy kiköltözöm ide és Maryval egy-két napig idekünn fogunk lakni, mielőtt a fjordokra utaznánk.

— Hát mégis elutazik? — ijedezett Gyuri.

A leány komolyan bámulta társát percekig.

— Mi értelme volna annak, hogy továbbra is Magyarországon maradjak? — felelte vontatottan.

Ebéd után újabb séta. Erdőn, mezőn, szántóföldeken át, trágyahalmok és napon szikkadó kazlak között eljutottak Szigetmonostorig. Ez a község igy áll, változatlanul, majdnem a török hódoltság óta évszázados templomával. Lakói hajósok, halászok és földmívelők. Télen, nagy jégzajlások idején, teljesen el vannak zárva a nagyvilágtól s nyáron is csak hajón, vagy kompont tudnak közlekedni. A kis szigeti községnek ninesen talán kétezer lakosa sem, de van történelmi levegője és patinája, akekvas törött kardmarkolatot, régi pénzeket vet föl a földből, amelyek még a basák idejében kerültek ide, de találnak római pénzeket is, jeléül annak, hogy valaha régi római légiók is átvinultak erre s talán őrtornyuk és körülsáncolt táboruk is volt ezen a szigeten.

A szigetlakók hermetice elzárt, exkluziv élete megszűnt az evezős-sport és a vikednd fejlődésével. A horányi oldalon egész kis viépített fatörzskunyhókból, a szigetet nyugati partját pedig elárasztották a csónakosok ezrei. A szigetlakók eleinte barátságosan fogadták a napsütötte pesti jövevényeket, később azonban többször került verekedésre, összetüzésre a sor, mert az evezősök megdézsmálták gyümöleskerjeiket és tüzeket gyujtva a parton, sütögették a lopott kukoricát. Azóta több helyen áll a tilalmi tábla: Kikötni tilos!

Lea és Gyuri megszomjazott a hosszú sétán. Betértek a falusi vendéglőbe néhány korty jégbehűtött iltalra. A szomszédos telekről duhaj kiáltozás hallatszott: odaát éppen lakzit tartottak. — A léckerítésen át kedvükre tanulmányozhatták a vidám falusi népet. Leának nagyon megtetszett a szigetlakók festői népviselete.

(Folyt. köv.)

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdei strandot látogatja.

SPORT

Sporthíradó

A Debreczen sporthírszolgálata jelenti:

A Boeskai vasárnapi mérkőzését Pesten az Elektromos ellen Klein Árpád vezeti. A többi mérkőzés játékvezetője: Ferencváros—Phöbus Rubint, Ujpest—Nemzeti Gombos, Kispest—Hunkária Vass A., Zugló—Budafok Gellért, Szeged—Szürketaxi Boronkay, Szolnok—SSE Kovács D.

A DVSC Debrecenben a Szegedi AK ellen játszik. Ezt a mérkőzést dr. Nagy Zsolt vezeti.

A Zugló egyik kitűnő csatára, Princz életveszélyesen megsérült. Nem labdarugás közben, hanem hazafelé menet Salgótarjánból motorkerékpárja felborult és oly szerencsétlenül zuhant le, hogy csigolyarepedést szenvedett. Állapota igen súlyos.

Csak pénzbüntetésre ítélte a Ferencváros Lázárt kilengése miatt és nem élt az egyoldalú szerződésbontás jogával. Nagy szüksége van a kitűnő játékosra a bajnoki hajrában a zöld-fehér csapatnak.

Kelet válogatott atlétagárdája július 9-én Kolozsvárott Románia válogatott atlétáival méri össze erejét. A keleti atlétikai létakerület különben az idén erős nemzetközi kapcsolatot is épit ki, ami csak üdvös lesz az atlétika fejlődésére.

A debreceni férfi tornászok szombaton és vasárnap Kecskeméten az országos tornászbajnokságban indulnak. Ugy a DTE, mint a DEAC több tornászt indít és jó szereplés várható.

A Boeskai esütörtökön két kapus edzést tartott, a katonacsapat, mivel a DEAC volt az ellenfele. A Boeskai-ban csak a debreceni játékosok vettek részt az edzésen. A valószínü csapat az Elektromos ellen: Kertes, Nádas, Janzsó, Elek, Pocsai, Belesik, Markos, Kristóf, Sándor, Takács, Hajdú. De számitanak Pásztói játékára is és akkor az a kérdés ki marad ki, Sándor-e, vagy Kristóf. Valószinüleg Kristóf.

A DVSC a Szegedi AK-ot fogadja Debrecenben. Az a csapat játszik, — amely az utóbbi időben szerepelt, de lehet, hogy Kézi helyett Farkas kap szerepet. Keskeny, Radics, Antal, Nagy H., Kántor, Papp, Kézi, (Farkas) Szabó, Biharl, Drab, Nagy. A Szegedi AK veszélyes ellenfél, jó erőkből áll.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőpiac:

Rozs júniusra: 12.65, zárlat 12.65—12.70 P.

Tengeri júliusra: 17.04, 16.93, zárlat: 16.96—16.98. Augusztusra 17.18, 17.22, 17.11, zárlat 17.15—17.17.

Készárúpiac:

Búza tiszavidéki 77 kg 20.15—20.30, 78 kg 20.35—20.50, 79 20.55—20.70, 80 kilós 20.65—20.80. — Felsőtiszai 77 kg 20.00—20.15 78 kg 20.20—20.35 79 kg 20.35—20.55 80 kg 20.50—20.65 rozs pestvidéki 13.10—13.40, rozs más 13.40—14.00, takarmányárpa elsőrendü 16.50—17.00, sörárpa kiváló 20.50—21.25, prima 19.00—19.50, zab elsőrendü 23.15—23.30, középminőségü 23.00—23.15 tengeri 16.55—16.65 korpa 13.35—13.50, 8-as liszt 15.80—16.30 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A csütörtökön tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 4056 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 1285 darab volt. Az irányzat kellemes. Árak: uradalmi zsirsertés páronkint 340 kilón felül 104—106 fillér, szedett sertés I. 99—104 fillér, kivételesen 105 fillér, III. 82—92 fillér, angol sonkasertés I. 92—98 fillér, II. 80—90 fillér exportzsir márkázott 150 fillér kg-kint.

— **Szekér és kerékpár karambolja.** Szerencsétlen gázolás történt csütörtökön a Hatvan uccán. Botos András napszámos, Büllog 5 u. 18. alatti lakos kerékpáron haladt a Hatvan uccán, amikor egy mikepércsi kétkerekü kocsi ment ki a Pásti uccáról a Hatvan uccára. A kocsin Kordás Margit mikepércsi lakos ült, akinek a kocsija elütötte a kerékpárost. Elvágódott a földön, tarkóját és karját összezúzta, a mentők kiszállitották a klinikára, ahol megröntgenezik.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Parádéskocsist
bentkosztra, aki már katona is volt, jó bizonyitvánnyal két ló mellé azonnalra kerestetik. Jelentkezni reggeli a órákban Honvédtemető ucca 6. szmá. 1234

Keresek
azonnalra cséplőgépkezelőt, hosszú gyakorlattal, fizetés százalék. Kérem a leveleket fizetés megjelöléssel Kerékgyártó Imre, Bagamér. 1684

Fiatal
fodrászsegédet felveszek, év kezdetére diákot ellátásra elvállalok. Reményi, Csapó ucca 98. 1886

Gépiró
azonnalra felvételtik, egész, vagy félnapra, Nyil ucca 13. 1858

Gépészt
keres sürgősen **szívógázmotor** mellé, cséplésre, gazdaság. Cim a kiadóban. 1861

Egy
kifutófiú, 15 éves, felvételtik, Kurucz ucca 1. Sártori Albert. 1853

Kocsis,
szikvizüzembe felvételtik és egylovas stráfkocsit keresek megvételre. Péterfia 59. 1889

Kornetostyát
sütő cukrászsegédet keresek, Borka, Piac u. 44. szám. 1845

Hizlaláshoz
értő kanászt keresek, vidékre. Értekezni lehet: báró Waldbot borozó, püspöki palota. 1871

Alkalmazást keres férfi

Cséplést
vállalok. Fütőket felveszek, Arany János u. 37. szám. Ehrenreich. 1790

Füszer-
kereskedősegéd, angró üzletben alkalmazást keres, Hudacsek Gábor Szent Anna ucca 62. sz 1835

Alkalmazást nyer nő

Jól onduláló
kisasszonyt felveszek, Nagy, Szabó Kálmán ucca 27. 1878

Önállóan
dolgozó segédlányt felveszek és tanulólányt. Dobrossy női divatszalon, Piac ucca 30. 1840

Kifutóleányt,
felvesz Stampf varroda Piac ucca 30. 1873

Ügyes
segédlányt azonnal felveszek, Kecskés Margit Simonffy 2 A). 1848

Jó bizonítvánnyal
vendéglői kézilányt vagy szakácsnőt felveszek, Pannonia étkezde. 1833

Háztartási alkalmazott

Fiatal
bejárót és egy idősebb bentlakót keresek, — Eötvös ucca 49. 1863

Bentlakó,
vagy bejáró felvételik. Jelentkezni reggel 8 órakor Nagy Balthazár lejső ucca 12. II em. (régi Fűvészkert). 1831

Erős
takarító asszonyt, állandó munkára keresek. Nyil ucca 79. 1888

Egy
bejárónő felvételik. — Pacsirta ucca 12. 1871

Reggeli
takarításra felveszek tiszta leányt azonnal. fogtechnikus, Csapó u. 39. szám. 1833

Kisegítő
bejárólány, vagy asszony, kifőzésbe felvételik, azonnalra, Péterfia 39. 1876

Szerény nő
délutáni órákra bejárónak felvételik. Keletisor 1 B. 1234

Bejárónő
egész napra, azonnal felvételik, Széchenyi u. 25. szám első ajtó. 1852

Bejárónőt
parkettes lakáshoz felveszek, Horváth, Piac ucca 77. II. em. 1847

Ajánlat

Zománcozott
tűzhelyek olcsón kaphatók Hatvan ucca 70. **Telefon: 12-48. szám. Ócska tűzhelyét becserélem.** 843 7. 15.

Harisnyaszemfelszedést, villanygéppel, szakszerűen vállalok. Harisnyastoppolást, mindennemű kötöttárúk javítását vállalom, Harisnyakötőde, Hatvan ucca 17.
698 6. 12.

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. **800 vv.**

Szücs
elhozási vállalat, Varga ucca 10. 981 6. 16

Szandálok
és cipők legolcsóbb beszerzése Ökrös sajátkészítményű raktárából, Sas u. 1. 122 6. 2

Varrógép,
kerékpár, vétel, csere, eladás, kölcsönzés, alkatrészek olcsón. Javítások jótállással Eisenberger, Csapó ucca 30. 1101 6. 29

Grafológusnő
fogad állandóan, egész nap érdeklődőket. Széchenyi ucca 43 1675

Nyári
divatcipők nagy választékban minden színben, legolcsóbban Nagy Béla cipőüzletében szerezhetők be. Dégenfeld tér 11. Tiszapalota.
1184 7. 21

Cipőfestés,
retikül, öv, bőrtárgyak átfestését villanygéppel festem. Nagy Károly. — Batthyány u. 10. 765 V. 14-től V. 14-ig

Megnyílt
viléz Madarassy Tibor **céggyára.** Piac ucca 87 Eladás: kicsinyben és nagyban. 1685 6. 30

Poloskairtást,
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss cianozó vállalat, Kigyó ucca 5. szám. 1867 9. 2.

Kerékpárjáit
varrógépjét, teljesen rendbehozza Keszler, Széchenyi ucca 1 szám. Uj és használt kerékpárok részletfizetésre legolcsóbban.
1757 6. 30.

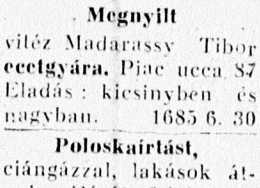
Cianoztasson
bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal. Rákóczi ucca 9. szám. Telefon: 14-27. szám.
1875 9. 2.

Azonnalra
keres lelkész modern s tágas garzon, vagy két szoba, fürdőszobás lakást, lehetőleg egyetem közelében. Ajánlatokat „Sürgős" jeligére telefonon is a kiadóba.
189.

Pénz

Pénzt,
házra, földre folyósítatok. Kényszerkölcsönt, részvényeket veszek, Mandel, Péterfia 4. szám. 1859

Bútor

Kombináltszekrény
hármasszekrény, háló Wertheimkassza, antikszekrény, ebédlő eladó, Dégenfeld-tér 6.
1265 6. 7

Hálószobabútor,
világos, puhafa, tükör nélkül olcsón eladó. Nyil ucca 117. 1834

Kombinált,
teljesen új szoba és konyhaberendezés eladó. Megtekinthető dél előtt 8—1 óráig. Cím a kiadóban. 18.

Eladó
egy darab modern szép konyhaszekrény. Megtekinthető: Kút u. 92.
1856

Modern
ebédlő, antik komót, s antik kanapé székekkel, perzsaszőnyeg, — igazgatóné, törvényszék. 1855

Sötét
telcháló és konyhabútor, sürgősen eladó — Tánesics Mihály ucca 3. szám. 1850

Autó, motor, kerékpár

KERÉKPÁR-
alkatrészek, kölcsönzés szakszerű javítás, **Szalai** műszerésznél, Hatvan ucca 17. 1764 6. 30

Női kerékpár,
dinamóval eladó. Városi Takarék. 1760

Kerékpárjáit,
varrógépjét felújítom, tökéletesen kijavítom, átzsírozom. Uj kerékpárokat, alkatrészeket raktáron tartok. Nagy István, Széchenyi ucca 6 szám. 274 6. 15.

Eladó
egy kifogástalan állapotban levő Super Opel személyautó, 16 ezer kilométert futott. Ára: 3800 pengő. Péterfia u. 43. sz., telefon: 30-13.
1872

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
szoba, konyhás lakás. május hó 15-re, Rácz, Timár ucca 52. 189.

Piac ucca 71.
szám, szoba, konyhás lakás, 15-ére kiadó.
1842

Kiadó lakás kétszobás

Augusztusra
kiadó szép két szoba, előszoba, konyha, éléskamara, Kemény Zsigmond ucca 13. sz. 1807 Blé-. be VIzemfÉyve

Kettő szoba,
hozzá egy kisebb szoba konyha, kamara, pince mosókonyha, fáskamarából álló újonnan festett tiszta lakás, azonnalra, szép, virágos, tiszta fenyves udvar van, Hatvan ucca 24.
1843

Két szoba,
újonnan festve Hatvan ucca 25. szám alatt azonnalra is kiadó Értekezni: Csap ucca 3.
183.

Kiadó lakás háromszobás

4—3—1
szobás komfortos uccai lakás kiadó. Hunyadi ucca 17. 1841

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás
úrilakás kiadó. Piac u. 59. szám. 1793

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Világos,
parkettes udvari helyiség, raktárnak, irodának, műhelynek azonnal kiadó. Piac ucca 59. szám. 1794

Üzlethelyiség,
Csapó ucca 3. szám, átmenetileg kiadó. Dr Brück, Piac ucca 77.
1884

Lakást keres

Keresek
2—3 szobás lakást, különálló nagy udvarban. „Hosszúszerződés" jeligére. 1723

Keresek
kétszobás, fürdőszobás lakást, közeli kertségben, villamoshoz közel. „Pontis fizető" jeligére a kiadóba. 1396 vv.

Keresek
komfortos háromszobás modern lakást. Lehetőleg kertes udvarban „Jó fizető" jeligére a kiadóba. 1854

Butorozott szoba

Kiadó
csinosan berendezett bútorozott szoba, Piac ucca 77. szám, II. em. 7 a. Meglekinthető bármelynap délután két óráig. 701 vv.

Uccai
bútorozott szoba, azonnal kiadó, Simonffy u. 15. szám. 1865

ÓLMOT
vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Mosott rongyot
vesz
lapunk nyomdája

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS
KÁVÉT!
KIRÁLY ÜZLETÉBEN
A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Ingóság eladás

Üzletberendezés
modern galériával, csigalépcsővel, cukorka, vagy illatszertárnak is kiválóan alkalmas, — Piac ucca 38. szám, házfelügyelőnél.
506 vv.

Kétszemélyes,
vízvezetékkel felszerelt férfi fodrászberendezés eladó, Péterfia ucca 53. Györynél. 1885

Fonott kertigarnitura
fehérzománcos asztali sparherd, mosótekenő eladó. Lajos király-tér 7. szám. 1830

Cserépkályha,
használt, zöldszínű, középnagyságú 25 pengőért eladó. Rákóczi u. 37. szám. 1877

Csiszolt
vastag tükrök eladók rámával, Polgárnál, — Gambrinus passage.
1866

Elveszett

Május hó 30-án,
kedden délután 3 és 4 óra között az iparkamara és zsidótemető közötti útvonalon elveszett egy fél brilliáns fülbevaló. Megtaláló magas jutalomban részesül. Cím a kiadóban
1079

Elveszett
Apaffi uccától, Nagy Sándor József, Marótbi György uccán, Könyök és Leány uccákon, az úttesten női kézitáska, pénz nélkül kérem leadni a kiadóhivatalba.
1862

Elveszett
egy darab 10 heles kan malac. Kérem, aki tud róla értesítse Nagy asztalost, Malvin ucca 65.
1857

Vegyes

Ön poecéklást
követ el, ha nem „Likalit"-tal vasal. Kapható: Grünfeldnél, Hatvan ucca 21., telefon: 29-82. szám.
1095 6. 21.

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akácból, hazaszállítva kapható, Vágó tűzifakereskedésében, a Margitfürdőnél. Telefon: 10-24.
1453 6. 27.

Szőlőprések,
zúzó, boroshordók, gulyadézsák, eladók, Nap ucca 4. szám. 1860

350 ccm.
és 250 ccm DKW új motorkerékpárok raktáron, 500 ccm jó állapotban levő Puch motorkerékpár, oldalkocsival, azonnal eladó. Megtekinthető: Szoboszlaynál, Széchenyi ucca 24. 1338

Eladó
cséplőhajtószíj, 22 méter hosszú, 14 centi m. széles, egész jó állapotban. Megtekinthető Sesztina vasüzletében.
1761

Eladó házhely

Villatelkek
egy 404, s egy 327 négyszögöles, a Lajos-király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó Értekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 vv

Eladó ház

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkirozott, — gyümölcsössel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó, vagy földbirtokkal cserélendő. Értekezni: Lajos király-tér 7. sz. alatt. 107 vv

Kertkedvelőknek, egyetemi tanároknak
alkalmi vétel, közel a városhoz, egyetemhez, villamos megállóhoz az István-malom hátamögött, az Andrássy út 28. szám alatti csodaszép szőlő és kb. 5—600 drb termőfából álló nemes gyümölcsös, kétszobás lakással melléképületek, jóvizű kúttal, óriási nagy homokbányával nagyon olcsó árért egészben, vagy részben, azonnal eladó. Értekezni lehet Halász vendéglőben. (Margitfürdő mellett). 1452 6. 27.

Vasútasnak
kétlakásos szép ház, a fűtőház mellett, lakbérlekötéssel eladó. Értekezni: Deák Ferenc ucca 6., ügyvédi iroda, földszint. 1797

Eladó föld

Termő
gyümölcsössel 300 négyszögöl telek eladó. — Sesztina ucca 4. szám, (kisállomás mellett).
822 6. 25.

Termő
gyümölcsössel 300 négyszögöl telek eladó. — Sesztina ucca 4. szám, kisállomás mellett.
822 6. 18.

Szerkesztésért felelős:
PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős:
IFJ. SZIGETHY GYULA
igazgató
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY